

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$6.00
pusei metų - 6 months .. \$3.00

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Publisher in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906

Address:
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 21

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1970 METŲ GEGUŽĖS - MAY 27

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro numerio kaina 20 centų

66-TIEJI METAI

Israelis žudo Egipte sovietų „patarėjus“

Sovietų karių Egipte jau yra tūkstančiai. Specialistai stato priešlėktuvinę raketą, patarėjai vadovauja kariuomenės daliniams, laikinai dalyvauja oro kovose. Kolkas juos pasiekia Izraelio bombos. Žuvusiųjų skaičius rusai neskelbia.

Jau seniai žinoma, kad sovietai, remdami Egiptą karine medžiaga, įvairiais karo pabūklais ir įrengimais, drauge Egiptan siunčia ir savo specialistus bei „patarėjus“. Tokių sovietų „specialistų“, skirtų aptarnauti sudėtingai karo technikai, egiptiečiams apmokyt, o neabejotinai ir komunistinei agitacijai arabų tarpe, yra jau tūkstančiai. Pastaruoju metu jie čia stato priešlėktuvinę raketų SAM raketų iššavimo bazes ir patys aptarnauja radarą ir kitus įrengimus. Be to, patirta, kad į Egiptą atsiųsti sovietų lakūnai ne tik moko egiptiečius skraidyti sovietų gamybos lėktuvais, bet ir patys tiesioginiai dalyvauja karo veiksmuose prieš Izraelį. O tas faktas jau gerokai painioja ir tempia visą Artimųjų Rytų karo politinę padėtį, versdamas tvirtiau Izraelio pusėje užsirašę juos ir JAV-bes.

Jei Izraelio-arabų konfliktas dar ilgiau užtruks, jei nebus rasta jam jokio diplomatinio sprendimo, tai sakoma, jis galys išvirsti į kitą „Vietnamo“ tipo karą.

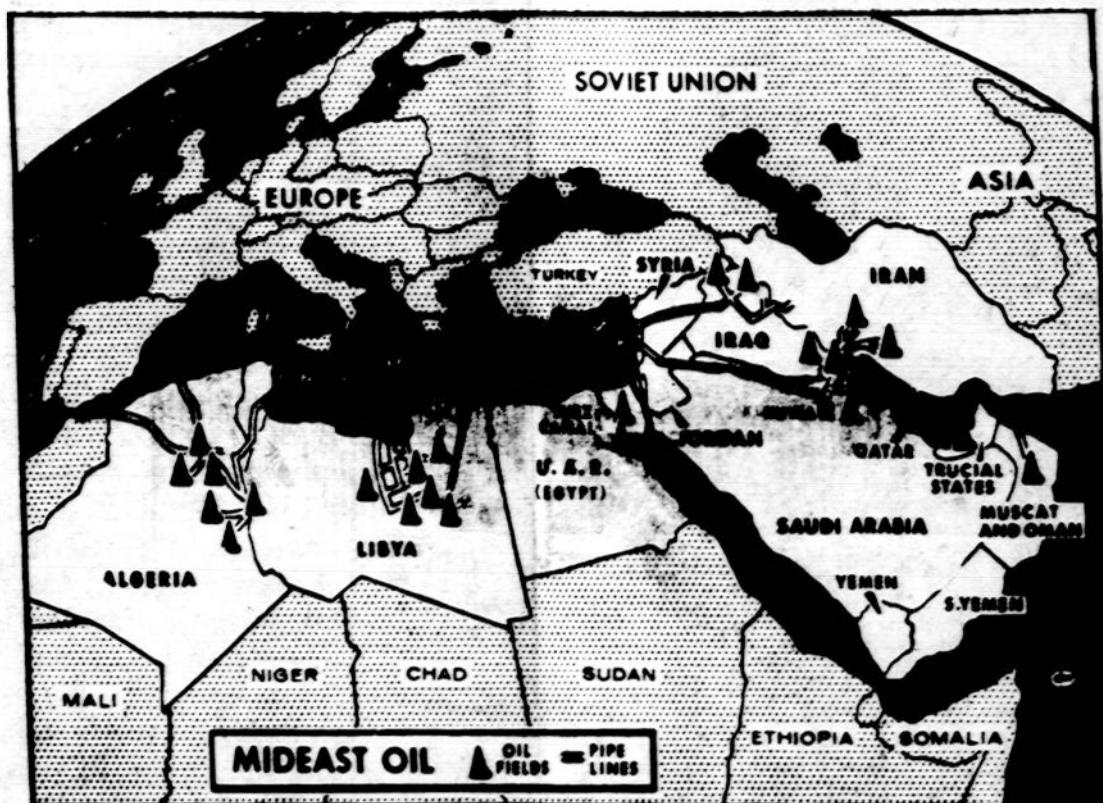
200,000 darbininkų remia valdžią

Matydama skubiai sovietų didinamą Egipto karinį pajėgumą, Izraelio aviacija paskutinėmis savaitėmis vis dažniau ir smarkiau daužo įvairius taikinius Egipto teritorijoje, o ypač prie Suezio kanalo. Gaunama žinių, kad nuo Izraelio bombardavimų jau žuvo ir nemažas skaičius sovietų „patarėjų“, technikų ir net lakūnų. Žinoma, sovietai tų žinių ir savo nuostolių neskelbia, bet jie vis didėja, nes rusų patarėjai yra kone prie kiekvieno egiptiečių karių bataliono.

Apie rusų lakūnų dalyvavimą oro kovose žydi patarėjų jau balandžio 1-8 dienomis, kai nugirdo juos puolantių MIG-21 lakūnų rusų kalba pasikalbėjimus radijo bangomis tarp savęs ir su baze Egipte.

Manoma, kad dabar Egipte yra mažiausia 100 rusų lakūnų, kurie naikintuvais saugoja erdvę nuo Aleksandrijos per Cairą iki Aswan užtvankos, kur statomos priešlėktuvinės raketos, galinčios numušti žemai ir aukštai skrendančius Izraelio lėktuvus.

Kolkas rusų specialistai ir kariai nuo Izraelio bombų tyliai žūsta Egipto gilumoje. Jie be politinio triukšmo ir palaidojami. Bet kai priešlėktuvinę raketą bus pristatyta Suezio kanalo pakrantėje, tai bus neišvengiamas žvūdas susidūrimas su rusų kariais ir žemėje per tų bazių puolimus. Tada Izraelio ir arabų karas gali įgauti platesnį politinį atspalvį.



Zemėlapis rodo nafta turtingas arabų valstybes. Skaičiuojama, kad ten yra 311 milijonų statinių (statinėje yra 119 kvartų) naftos, o JAV naftos ištekliai tesiekia 38,7 bil. statinių. JAV naftos įmonės arabų kraštuose yra įdėjusios porą milijonų dolerių. Dabar Sirija grasina neleidžianti tiekti naftos per jos teritoriją ciničiais vamzdžiais, jei JAV nesuvaldys Izraelio.

Vokiečiams nevyksta Padidins senatvės susitarti

Vakarų Vokietijos kanceleris Brandtas ir Rytų Vokietijos ministras pirm. Stophas jau antrą kartą susitiko, bet jų pasitarimai nedavė konkrečių vaisių. Mat, Stophas reikalauja pripažinti Rytų Vokietiją atskira nepriklausoma valstybe ir nesileidžia į jokias nuolaidas, o Brandtas nėra linkęs taip toli eiti.

Stophas pareiškė, kad jis sutiks dar susitikti su kancelieriu Brandtu, jeigu šis realiau pažiūrės į Rytų Vokietijos pripažinimą.

Paskutinį kartą jie susitiko Vakaru Vokietijoje — Kassely. Demonstrantai šaukė Stophui „Žmogžudy, žmogžudy!“, o komunistų šalininkai nešė plakatus su šūkiais, reikalaujančiais pripažinti Rytų Vokietiją atskira valstybe.

John McCormackas nekandidatuos

Dabartinis atstovų rūmų pirm. John McCormackas, 42 metus atstovavęs Mass. devintajam distriktui, pranešė, kad šį rudenį nekandidatuos. Atstovų rūmų pirmininku jis buvo nuo 1962 m. Jis buvo žinomas kaip nuosirdus Lietuvos bylos užtarėjas ir rėmėjas.

Ką užteršei, pats ir išvalyk

JAV-se daug kalbama apie aplinkos užteršimą ir daug lėšų rengiamasi tam reikalui tvarkyti išleisti, nors mažai regimo darbo atlikta. Kitaip tą reikalą išsprendė Prancūzija. Ten priimtas įstatymas, kuris vandenį teršėjus verčia sumokėti užterštų upių ar ežerų išvalymo išlaidas.

Brazilijoje siaučia teroras

"Patriot-Ledger" dienraščio korespondentas McCormick praneša, kad Brazilijoje, kurią valdo diktatorius Castelo Branco, siaučia baisus teroras ir priepaūda. Apie 12,000 politinių kalinių sėdi kalėjimuose.

Pirma Brazilija buvo gana laisva respublika, bet vargingai gyveno. Darbininkai pradėjo streikuoti ir reikalauti geresnių algų. Prezidentas Janio Quadros rezygnavo. Jo vieton atstojo viceprezidentas Goulard. Bet streikai nesiliovė. Todėl demokratine valdžią militariai nuvertė, visos organizacijos buvo uždarytos, pilietinės teisės panaikintos ir, tūkstančiai valstybės tarnautojų pašalinti kaip "komunistai". Prasidėjo studentų protesto demonstracijos, bet jas kariuomenė užgnaužė ašarinių dujom.

Tą įstatymą dar turės priimti senatas.

Sovietijoje suėmė istoriką Amaliką

Šimtas istorikas Andrej Amalikas, kuris parašė knygą "Ar Sovietų Sąjunga išgyvens iki 1984 metų". Ta knyga išleista Vakaruose, o Sovietų Sąjungoje ji buvo perrašijama ranka ir taip platinama. Toje knygoje Amalikas smarkiai kritikuoja sovietinę tvarką ir pranešė, kad ji netrukus turės žlugti.

Poetė Novodvorskaja (19 metų amžiaus) už antisovietinį eilėraščių uždaryta psichiatrinė ligoninė.

Izraelio padaryti nuostoliai Egipte

Egipto valdžios pranešimu, Izraelio lėktuvai ir artilerija prie Suezio kanalo nuo 1967 m. užmušė daugiau nei 1,300 civilinių gyventojų. 700,000 gyventojų reikėjo iškelti iš kanalo srities. Izraelio lėktuvai įskrenda net 20 mylių į Egipto teritoriją.

Edvardas Kukutis iš New Londono, Conn., su broliu nuvykęs į Vilnių savo sergantis motinos lankyti, rado ją jau mirusią. Grįždamas jis Maskvoje išleido ar iškritę iš viešbučio 4 aukšto ir užsimušė.

Kinijos diktatorius, komunistų partijos pirmininkas Mao Tse-tungas paskelbė savo paties pasirašytą pareiškimą, kuriuo kviečia visus pasaulio "pažangiuosius" į revoliuciją prieš Ameriką ir žada savo paramą.

Tunise nuteistas kalėti 10 metų buvęs žemės ūkio ministras Ahmed Ben Salah, kuris labai smarkiai vykdė žemės ūkio sukolchozinimą ir tuo būdu visiškai sužlugdė žemės ūkį ir sukėlė ekonominę krizę.

Opozicija didina prezidento rūpesčius

Kritikai išnaudoja pragyvenimo pabrangimą ir bedarbių skaičiaus padidėjimą. Spauda šališkai informuoja. Keli senatoriai rėkia "visų" balsu. Mažos pro vasatės.

Kaip visi galime suprasti, šiandien prezidento Nixono landos. Mažiausiai girdima protesto balsų ir nebūna jokių demonstracijų tik prieš Amerikos paramą Izraeliui.

Nors ekonominis gyvenimas ir prie kitų prezidentų svyravo ir kainos kilo, bet apie tai dabar nekalbama, ir infliacijos grėsmė, kaip padidėjimas, paskolų nuosimčių augimas ir pakilęs bedarbių procentas priklauso tik šiai vyriausybei. Tos kaltinamosios medžiagos ypač daug suteikė paaiškėjusi biudžeto skylė, kuriai užlopyti reikia papildomos paskolos 1,8 milijonų dolerių.

Nors prezidentas tvirtina, kad amerikiečių kariuomenė iš Kambodijos iki birželio galo bus atšaukta, bet opozicija skelbia, jog prezidento pažadai negalima esą tikėti.

Be to, spaudos ir radijo didelė dalis, kuri yra vadinamųjų liberalų rankose, specialiai išpučia visas prezidentui nepalankias žinias, o gerąsias nutili arba tikrai nežymiausioje vietoje paskelbia. Televizija duoda progos plačiausiai pasisakyti įvairiems demonstracijų vadams, kūtveloms ir juodųjų panterų atstovams, bet retai arba labai trumpai teleidžia prisitari turintiems prezidentui palankią nuomonę.

Prezidento politikai, priešingi senatoriai Fulbright, F. Church, E. Kennedy, M. Mansfield ir keli kiti taip dažnai ir aštriai kalba prieš Vietnamo karą, už prezidento teisių siaurinimą ar teisdami riaušinininkus, jog atrodo, kad jie kelia balsą kone visos tautos vardu. Nors iš tikrųjų jie atstovauja tik tai visuomenės mažumos nuomonei.

Vienas šviesesnis pavyzdys šiomis dienomis buvo 150,000 New Yorko darbininkų patriotinė demonstracija, kurioje buvo pareikštas prezidentui pasitikėjimas, griežtai pasisakyta prieš anarchistus ir komunistinius universitetų barzdylas ir kitus demokratines santvarkos griovėjus bei Amerikos priešų samdinius. Bet ir tai ši didžiulė darbininkų demonstracija New York Times laikraščiui buvo beveik nutylėta, kai tuo tarpu anarhistų šūkiai kartojami didžiosiomis raidėmis ir jų riaušių vaizdai ptertel-



Sirijos ambasadorius George Tomah pareiškė Saugumo Tarybai, kad arabų kraštai sustabdys naftos tiekimą Izraeliui, jeigu jos nesuvaldys Izraelio.



Leonard Woodcock išrinktas automobilių pramonės unijos prezidentu Vietoj žuvusio Reutherio. Iki šiol jis vadovavo unijos didžiausiam General Motors skyriui.



Duesseldorfe teisiamas hitlerininkas Franz Stangl. Jis kaltinamas vadovavęs 400,000 Lenkijos žydų sunaikinimui. Stanglį sugavo Brazilijoje Wiesenthalio pastangomis. Wiesenthalis jau yra sugavęs ne vieną žymų nacį. Jis sako, kad už Stanglio sugavimą sumokėjęs vienam buvusiam Hitlerio slaptojoji policijos agentui \$7,500.

Bendruomenės rinkimų reikalu

Birželio 6-7 dienomis bus renkama trejiems metams JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba. Visas JAV-plotas padalintas į 9 apygardas ir kiekvienai apygardai nustatytas atstovų skaičius pagal paskutiniuose rinkimuose balsavusių skaičių. Tuo būdu, pav., Bostono apygardai tenka 2 atstovai, o Chicago net 15.

LB įkurta paskutiniosios ateivių bangos pastangomis. Jos tikslas — ugdyti lietuvių, išlaikyti gyvą lietuvių kalbą, kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės. Tokia organizacija, kuri derintų kultūrinę srity dirbančių organizacijų veiklą, joms visai padėtų ir vykdytų tokius darbus, kurių atskiros organizacijos nėra pajėgios įveikti, čia buvo tikrai reikalinga.

LB yra atlikusi nevieną svarbų kultūrinį uždavinį, bet ji galėjo daug daugiau atlikti. Jeigu visi jos vadovaujantieji organai būtų teisingai supratę savo organizacijos paskirtį, jeigu nebūtų kaišioję nosies į svetimas sritis ir ten dirbantiesiems kliudę.

Aukščiausias LB organas — Taryba. Ji nustato veiklos gaires. Ji kontroliuoja ir vykdomąjį organą, — Valdybą, kad jos veikla nenukryptų nuo nustatytų gairių. Bet ypač paskutiniuoju Taryba neatliko savo pareigų. Ji savo susirinkimuose daugiau sugaišo tušties gincams, negu gyvybiniams reikalams svarstyti. Kaikas jos susirinkimus pavadino "nerašyto ir nerežisuoto vaidinimo spektakliais". Su niekuo nesiskaitanti Valdyba sudarė tokias sąlygas, kad New Yorko apygarda atsisakė rinkimus dabar vykdyti.

Visa tai minėdami, mes nenorime nuo rinkimų atbaidyti, bet tik raginame būti atsargiems pasirenkant kandidatus.

Taigi, balsuokime už tokius, kurie gerai supranta LB uždavinius, kurie į LB eina ne politikuoti, bet kultūros darbo dirbti, kurie turi naujų idėjų ir sumanymų, kaip tas idėjas įkūnyti, kurie nori bendrą darbą dirbti, o ne tik save reklamuoti.

Nerinkime tokių, kurie nepripažįsta kitiems teisės turėti savo nuomonę, kurie nenori net jiems nepatinkančios nuomonės išklausyti ar jį ją įsigilinti.

Gyvųjų Lietuvos Steigiamojo seimo narių pareiškimas

Lietuvos Steigiamojo Seimo buvę nariai, ryšium su Seimo sukvietimo 50 metų sukaktimi, su šiuo raštu kreipiasi į atitinkamų aukštųjų parlamentų rūmų bei senatų ir į žemųjų parlamentų rūmų narius ir panašias atitinkamų kraštų demokratines institucijas: Gerbiameji,

Minint 50-ąją Lietuvos Steigiamojo Seimo istorinio pirmojo posėdžio sukaktį, mes, žemiau pasirašę, laisvame pasaulyje gyveną buvę Seimo nariai, jūsų maloniam dėmesiui pateikiame šias mintis:

Lietuvos Steigiamasis Seimas, 1920 metais visuotinio balsavimo keliu išrinktas ir lietuvių tautos atitinkamai įgaliojotas, 1920 metų gegužės mėn. 15 d. paskelbė, kaip įvykusį faktą, atstatymą nepriklausomos ir suvereninės Lietuvos Respublikos, laisvos nuo visų ryšių su Rusija ar kitomis valstybėmis. Steigiamasis Seimas taip pat patvirtino Lietuvos su Sovietų Sąjunga Taikos sutartį, kurioje pastaroji pažymėjo, jog ji: "pripažino be jokių rezervų Lietuvos Valstybės suverenines teises ir nepriklausomybę, su visomis iš to pripažinimo sekančiomis juridinėmis išvadomis, ir laisvu noru visiems laikams atsisakydama visų Rusijos suvereninių teisių į lietuvių tautą ir Lietuvos žemę".

Tačiau SSSR, susitarusi su nacių Vokietija, 1939 metais įvykdė sąmokslą prieš Lenkiją, Rumuniją, Suomiją ir Baltijos valstybes. Sovietų-nacių apgaulingo suokalbčio išdavoje Lietuvai buvo pristomta vadinama "tarpusavės pagalbos sutartis", krašte buvo įsteigta visa eilė sovietų karinių bazių, o 1940 m. birželio 15 d. Sovietų Sąjungos ginkluoti daliniai įsiveržė ir užėmė kraštą.

Siekdama nuslėpti šiuos neišprovokuotos agresijos prieš Lietuvą veiksmus, SSSR, uždraudusi visas nekomunistines partijas ir suėmusi daugiau kaip 2000 žymių lietuvių veikėjų politikos, kultūros ir ūkio srityse, 1940 metų liepos mėn. 14 d. surežisavo vadinamąs "rinkimus" ir Liaudies Seimą, kuriam kandidatus parinko Kremlius. Buvus jautiamai Raudonosios armijos grėsmei ir prieš nebalsojančius panaudojus atvirus grąsinimus, rinkikams nebūlo kitos išeities, kaip "balsuoti" už "pasiūlytą" kandidatų sąrašą.

1940 metų liepos mėn. 21 d., vos vienai valandai ir trims minutėms praslinkus, pirmąjį posėdį pradėjus, "Liaudies Seimas" priėmė nutarimą, kuriuo paskelbtas sovietinės santvarkos įvedimas ir Lietuva paskelbta So-



Domininkonų valstybės prezidentu vėl išrinktas Joaquín Balaguer (dešinė). Rinkimų metu žuvo 68 asmenys. Daug kas rinkimus boikotavo.

viety Socialistine Respublika. Po trumpos pertraukos, nes buvo reikalinga išvesti nutarimą iš rusų į lietuvių kalbą, "Liaudies Seimas" priėmė antrąjį nutarimą, kuriuo SSSR Aukščiausioji Taryba prašyta priimti Lietuvą į Sovietų Sąjungą sąjungine respublika.

Visos SSSR pastangos užmaskuoti jos įvykdytą agresiją pasaulio nesuklaidino. JAV-bių Kongreso Atst. Rūmų (83 Kongresas, H. Res. 346) Pranešimo spec. Komitetui išdavoje pareiškama:

"Klaidingi ir tikrove neparemti yra bet kokie SSSR tvirtinimai, esą jai vadovaujant, 1940 m. liepos mėn. įvykdyti rinkimai buvo laisvi ir savanoriški ar kad buvo teisėti rinkimų išdavoje išrinktame 'Seime' priimti nutarimai, kuriais buvo prašoma Lietuvą pripažinti sovietine respublika".

Europos Taryba gi savo pranešime apie Baltijos valstybes (1960 m. rugpjūčio mėn. 23 d., dok. 1173) pažymėjo, kad:

"Maskva bando įtikinti laisvąjį pasaulį, kad lietuvių tauta savo noru prisijungė prie sovietų pavergtų tautų grupės ir kad lietuvių tauta sovietų okupacijoje pasiėkusi žymią ūkio ir kultūros pažangą... Iš tikrųjų gi, sovietų propagandai jų teiginiai patvirtinti nepavyko pateikti jokio tarptautinio teisinio įrodymo. Sovietų vadų pareiškimai yra klaidingi ir prieštarauja tikrai padėčiai Lietuvoje."

Mes reiškiamo savo giliausią padėką vyriausybėms ir parlamentų atstovams visų tų kraštų, kurie griežtai nepripažįsta prievartai įvykdytos ir neteisėtos, kad ir užmaskuotos, aneksijos ir kurie remia visų tautų savivaldos teise. Mes taip pat dėkojame laisvojo pasaulio vyriausybėms, parlamentarams bei paskiriems asmenims, palaikantiems lietuvių tautą, jaiginant žmonių teises ir kovojant už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Tuo pačiu metu mes kreipiamės į vyriausybes, parlamentus atstovus ir į visus laisvę mylinčius gyventojus, prašdami kiekviena galima proga veikti siekiant:

1. neleisti, kad tarptautinėse institucijose, konferencijose ar sutartyse sovietų agresijos veiksmams tiesiogiai ar netiesiogiai būtų pripažinti teisėtai;

2. reikalauti, kad SSSR iš okupuotos Lietuvos ir kitų sovietų užimtų kraštų atitrauktų savo karinius, politinius dalinius bei administracijos aparatą, tuo būdu sudarant sąlygas toms tautoms naudotis jų laisvo apsisprendimo ir laisvo vyriausybės pasirinkimo teisėmis.

Eliziejus Draugelis,
Lietuvos Ūkininkų S-ga
Mykolas Krupavičius,
Lietuvos Krikščionių Dem.
Partija

Jonas Pakalka,
Lietuvos Socialdemokratų
Partija

Magdalena Galdikienė,
Lietuvos Krikščionių Dem.
Partija

Antanas Mikšius,
Lietuvos Darbo Federacija

Juozas Pronckus,
Lietuvos Valstiečių Liaudin.
Sąjunga

Kazys Skirpa,
Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjunga

New York, N.Y.
1970 m. gegužės 15 d.

Kas kitur rašoma

JAUNAS BOSAS — DIDELIS TALENTAS

Naujienos, kurios ragino Lietuvos operos solisto Vaclovo Daunoro koncertą neiti, gegužės 9 d. laidoje parašė, kad koncerte svečių buvo apie 11 šimtų, kadangi 900 bilietai parduota už pinigų ir 200 išdalinta dykai mokiniams ir studentams. Publikoje buvę matyti senų ir naujųjų ateivių, ypač jaunų, paprastų žmonių ir akademikų.

Duotas ir Kenneth Sansono Chicago Today recenzijos "Jaunas bosas — didelis talentas" vertimas. O ta recenzija skamba taip:

"Gerai įsidėmėkite Vacio Daunoro vardą. Jei šis žymus lietuvių bosas toliau taip dainuos, kaip jis dainavo praeitą vakarą Orchestra Hall, tai tas vardas bus pirmoje vietoje kiekvienos didžiosios operų kompanijos sąrašuose visame pasaulyje. Ir greitai laiku. Jis yra išpūdingas talentas."

Tik 32 metų amžiaus, Daunoras — kai nedalyvauja Maskvos Bolšoj teatre — yra nuolatinis Lietuvos valstybinės Vilniaus operos narys. Galbūt didžiausias jo prasilaužimas buvo 1966 metais, kai jis laimėjo tarptautinę Čaikovskio kompeticiją balso kategorijoje.

Daunoro pirmas pasirodymas scenoje, jo nusilenkimas ir mostelėjimas akompanistui atrodė kiek nerangūs ir kiek prisiverstinas. Tačiau, kai jis pradėjo "Jau saulelė leidos", jo balsas taip viską užvaldė, jog niekas nebūtų pajėgęs net jei būtų Batmano kostiumu apsirengęs motociklu į sceną atvažiuojęs.

Jo balsas, stiprus viršūnėse ir visą laiką lygus, turi tą pilnumą ir koncentruotumą, kaip Nikolai Čiaurovo. Švelnieji tonai, asistuojami greito, bet vienduo vibrato, aidėjo kaip Boriso Christoffo.

Buvo daug kuo žavėtis, kas liečia Daunorą: sugebėjimas palaipsniui išgarsinti tonų peretį į vos girdimą šnibždesį, mokėjimas paprastais liaudies dainelės nutatyti ir palenkti pagal kiekvieną nuotaiką ir įrodymas, kad operų arijoms nėra reikalinga orkestro pagalba, kad būtų jaudinančios.

Viena bendra silpnė visose jo dainose buvo tendencija sumažinti intensyvumą pačiame gale. Tikrumoje, intensyvumas turėtų išilaukyti iki patios paskutinės notos.

Taip pat jo Basilio arijų iš "Sevilijos Korpėjo" trūko sūmojau. Tačiau kokią didingą IV akt. ariją iš "Don Carlos" jis pateikė! Ar nebūtų puiku matyti jį debiutuojant Amerikos operoje, sakysim, dainuojant Boriso rolę Civic Operoje?"

ALTAS PRITARIA NIXONUI

Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. inž. E. A. Bartkus pasiuntė prez. Nixonui telegramą, joje tarybos vardu pritardamas prezidento pastangoms prieštintis komunistų agresijai Kambodijoje ir pasmerkdamas Sovietų Sąjungos premjero Kosyginą protestą prieš šitą JAV prezidento žygį.

SPAUDĄ BEVARTANT

Latvis tmerikietis prof. Andrius Ezergailis, kuris dėsto istoriją Ithaca, N.Y., kolegijoje. Amerikos Information agentūros Washingtono leidžiamo Problems of Communism žurnalo sausio-vasario numeryje iškėlė klausimą, ar pasaulyje iš tikrųjų įmanoma sučiupti dalyką, kurį galėtumėm pavadinti "tarptautinio komunizmo uola"? Jei yra, — tai ar ši uola kietėja, ar byra į gabalus ir trupinius?

Prof. Ezergailis mano, kad tikrovėje "tarptautinio komunizmo uolos" pasaulyje niekada nebuvo. Jos vardu prisidengęs veikė rusų valstybės interesas, dvynukas, istorijai geriau žinomas imperializmo vardu, nors ir pridengtas komunizmo ideologijos skraiste. Kinų-rusų skilimą netikslu laikyti šios ideologijos byrėjimu, nes, pavyzdžiui, protestantizmas, kovodamas prieš kietaulę "visuotinę" katalikų Bažnyčią, pats susiskaldė liuteronu, kalvinistu, metodistu ir kitomis atskalomis, bet kaip ideologija nesulipo.

Prof. Ezergailio išvados nepatiko visi eilei komunizmo, ypač sovietiškojo, stebėtojų, kurie atsiliepė sekančiame Problems of Communism žurnalo numeryje (kovo-balandžio). Buvęs lenkų komunistų partijos pareigūnas, kuris dabar dėsto politinius mokslus Columbia universitete New York, prof. Sewerynas Bialeris, taria Ezergailiui, kad Vakaruose klystama, kai komunizmas laikomas "vieniinga uola". Klystama ir kai manoma, jog ši uola byra. Jis sako, kad reikėtų kreipti dėmesį ne į šios uolos vingius, bet į Rusijos, Kinijos ir kitų komunistinių valstybių iš istorijos paveldėtus tautinius interesus. Šitai į klausimą žiūrint, pasidaro aišku, kad sustiprėjo ar subyrėjo ne pusiau pasakiškas komunizmas, bet pasaulyje iškilo Sovietija, kaip politinė, pramoninė ir karinė galybė. Vakarams, sako, gresia ne tiek "tarptautinis" komunizmas, kiek stoka pas juos sumanių vadų, kurie Vakaruos viešpataujanti politinį, ekonominį ir karinį pajėgumą suburtu sulaikyti Sovietijai ir "kultūrinės" revoliucijos supurtitai Kinijai, kuri turi milijonus žmonių ir atominių ginklų.

Dviejų tomų veikalo Communism in Europe autorius prof. William E. Griffith, Massachusetts Technologijos instituto tarptautinių studijų skyriaus direktorius, sako: "Pasaulyje turime komunizmą, kaip turime krikščionybę, bet jo atskalų valdomos įvairios komunistinės valstybės, bendros ideologijos neturėdamos, skersakuoja viena į kitą dėl savo reikalų". Komunizmo ideologija jau nebepritraukia naujų sekėjų. Pietų Ameriką žiūri į Kubos Castrą, "naujoji kairė" reiškiasi ne tiek komunistais, kiek anarchistais, nes pasižymi tokiu pat organizuotumu, susiklausymo ir pasiaukojimo negerbimu, kurį skelbė rusų anarchistas Bakuninas ir jo pasekėjai ir kurį smerkė Marksas ir Leninas. Bet Griffith mano, kad visas pa-

saulio valstybes veda ne tiek ideologijos sumetimais, kiek "dabartinio ekonominio gyvenimo sąlygos ir tautinio intereso bei galios motyvai".

VLIKO SIUOLOMAS LEIDINYS

Artėjant mirželio mėn. Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjimams, bus progų įvairiais atvejais susitikti su įvairių tautų žmonėmis bei jų spaudos atstovais ir jiems pateikti informaciją apie Lietuvą.

Siam tikslui tikty Vliko leidinys "Lithuania: How much do we know about her". Leidinio kaina 10 ct. Galima gauti ir kitokios informacinės literatūros.

Rašyti: Elta, 29 W. 57th St., New York, N.Y. 10019.

WELLAND, ONT.

Kartūnų balius

Wellando Medžioklės ir Meškeriojimo klubas Lithuania birželio 6 d. 6 val. vak. Knights of Columbus salėje (5 Lincoln St. W.) ruošia tradicinį kartūnų balių.

Jis per eilę metų sutraukia daug lankytojų, įvairiaspalviai pasipuosusių, kaip daželyje gėlių, visokio amžiaus dailiosios lyties atstovų. Reikia laukti, kad ir šiemet jų bus ne mažiau.

Klubas už 3 gražiausias kartūno sukeles skiria \$20, \$15 ir \$10 premijas.

Iš jaunų mergaičių bus renkama balius gražuolė. Muzika V. Babicko. Rengėjai maloniai visus kviečia dalyvauti.

MONTREAL, QUE.

V. Daunoro koncertas

Ižymiojo Vilniaus operos solisto boso Vacio Daunoro koncertas bus šį šeštadienį, gegužės 30 d. 4 val. popiet Marguerite de Lejemmerais mokyklos salėje (5555 Sherbrooke St. East, L'Assomption gatvės kampas).

Gegužės 17 d. jo koncertas buvo Londone, o gegužės 22 d. Toronte.

10 knygų už \$2

Ar buvo visuotinis tvasas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistiškas istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

psl., kaina 50 centų.

Zalgiečio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (8 Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Soci'izmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu parduodamos už \$2.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NĖRĖ,
TAS DUONOS NEPRĖMĖ.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Milionierių pobūvis

Gegužės 9 d. buvo Lietuvos Fondo, vadinamojo milijonierių, banketas, kuriame buvo pagerbtas Jonas Krukonis, testamentu užrašęs savo didelį turtą visuomeniniams reikalingams. Apie J. Krukonį plačiau buvo rašyta praeityje Keleivio numerioje.

K. Bielino palikimas

Pagal jau baigtą visi formalumai, ir iš Kipro Bielino palikimo pagal testamentą teko: Lietuvos Tyrimo institutui \$5,787.86, Lietuvos socialdemokratams — \$4,348.65, K. Bielino atsiminimams "Gana to jungo" išleisti — \$3,000 ir premijai už veikalą apie nacių ir komunistų genocidą Lietuvoje — \$3,000.

Ar daug turime tokių, kurie taip paskirsto savo turtą, kaip Kipras Bielinis?

Kitos naujienos

Vliko valdybos pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, lankydami Filipinus, išrūpino radijo programą lietuvių kalba. Todėl Vlikui reikės dar daugiau lėšų, nes teks remti ir šį svarbų reikalą.

Mokytojos J. Matulaitienės vadovaujama lietuvių tautinių šokių sambūriui sukako 20 metų. Gegužės 16 d. tai sukaktis paminėti surengtas koncertas labai pasisekė: publikos buvo daug, šokėjai gerai šoko, sambūrio vedėja gavo daug sveikinimų.

Gegužės 17 d. paminėtas Lietuvos Steigiamojo seimo pirmininkas ir vėliau Lietuvos prezidentas Aleksandras Stulginskis. Paskaitą apie jį skaitė dr. Domas K. Jasaitis.

Šia proga galima priminti, kad, krikščionims demokratams susitarus su tautininkais įvykdyti 1926 m. gruodžio 17 d. perversmą, A. Stulginskis ir prof. A. Tumėnas buvo tam priešingi. Vėliau ir krikščionys demokratams suprato padarę klaidą.

Gegužės 10 d. Vacys Daunosas dainavo "Laisvės" patalpose, o gegužės 12 dieną Jungtinėse Tautose, kur jį pakvietė Jungtinių Tautų bibliotekos direktorius Vladimiras, šią vasarą aplėdžias New Yorką ir grįžtas į Vilnių.

Vlks.

BROOKLYN, N.Y.

Pagerbė motinas

Gegužės 10 d. buvo eilinis Lietuvos Darbininkų draugos susirinkimas. Kadangi tą dieną buvo Motinos diena, tai, žinoma, ir šis susirinkimas negalėjo neprisiimti lietuvių motinų, kurios spaudos draudimo metais prie ratelio mokė savo vaikus lietuviškai skaityti, taigi, savo atžalyne ne tik skiepijo lietuvišką dvasią, bet ir švietė jį. Simboliškai visos lietuvių motinos buvo

pagrębtos Onos Bloženės asmeny, kuriai adv. St. Briedis įteikė dovaną, o visi sugiedojo Ilgiausių metų. Ona Bloženė kuopoj yra nuo pat jos įsteigimo. Ji savo vaikus išauklėjo lietuviškai.

Pasveikintas ir Jonas Vilkaitis jo 80 metų sukakties proga.

Susirinkime dalyvavo ir Povilas Kriaučiukas, atvažiuojęs iš Floridos. Jis ne tik senas kuopos narys, bet ir tos draugijos vienas steigėjų.

Į kuopą įstojo naujų narių.

Papuotėtas kapas

Gegužės 18 d. sukako 8 metai, kai Cypress kapinėse išsilojo Juozas Stilsonas. Jo kapą ir šiemet gražiomis gėlėmis papuošė Pranas Spūdis. Velionio šeima jam už tai yra labai dėkinga.

Per paskutiniuosius metus iš mūsų tarpo amžinai pasišalinę ne vienas draugas. Netekome S. Kairio, K. Bielino, S. Strazdo, J. Janušio, J. Buivydo, V. Bacevičiaus, Jankūno, Petersono, F. Stankūno, dr. P. Grigaičio, V. Kalvelio, M. Michelsonienės. Visi jie, vienas daugiau, kitas mažiau, veikė jiems labiau artimame visuomeniniame bare. Gaila jų netekus, bet ką gali padaryti, kad kam lemta gimti, tas turi ir mirti.

Natalija Stilsonienė

LONG BEACH, CAL

Pražiai minėjome

Motinos dieną

Lietuvių klubas gegužės 2 d. savo gražiai išpuostoje salėje surengė Motinos dienos minėjimą. Jį pradėjo klubo pirm. Vytautas Tamoliūnas. Jis prie garbės stalo pakvietė 2 seniausias motinas: 85 m. Magdalėną Margienę, išaugusią 8 vaikus, ir 82 m. Oną Bagdonienę, išaugusią 2 vaikus. Pagrindinę kalbą pasakė dr. Jonas Kregždė, kuris gražiai nupasakojo motinos reikšmę žmonių gyvenime nuo Adomo ir Ievos laikų.

Mokyklinio amžiaus Vidutė Basiulytė ir Seliukaitė padėkdamavo tai progai priitaikytą eilėraščių, o sesutės Pranauskaitės pagrojo smulkiu ir pianinu.

Solistai Dalila Mackialienė, Ona Deveikienė, Antanas Polikaitis ir Bronius Seliaukas, akordeonu P. Kazakaičiui priitarant, padainavo gražių dainų. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Vėliau buvo vaišės, kurių metu patarnavo vyrai: A. Dabkus, B. Morkis, D. Mekišius, J. Mikalonis ir P. Knyvas.

Mamytės labai patiko, kad nors kartą vyrai joms patarnavo, ir žadėjo nelikti skolingos, atėjęs Tėvų diena.

Po vaišių buvo šokiai, grojant Stasio Kalvaičio orkestrui. Minėjime svečių, be viešpiepio lietuvišką dvasią, bet ir švietė jį. Simboliškai visos lietuvių motinos buvo

J.M.

CONNECTICUT KLONIUOSE

LIETUVIAI VETERANAI
LOJALUMO PARADE

Šių metų kovo 7 d. Connecticut jaunimas suruošė jau trečią iš eilės Lietuvių dienos Mohawk kalnuose. Didžiavomės jaunų žmonių ryžtu. Daug daugiau ir vyresnio amžiaus lietuvių dalyvavo, bet ne tiek, kiek norėtume. Už dienos surengimą ir joje dalyvavusį jaunimą gėrėme, ir jų darbą įvertinami, save guodėme šviesesnėmis ateities viltimis. LB Hartfordo apygardos suvažiavime balandžio 26 d. šis jaunimo darbas buvo ypatingai išskirtas ir įvertintas.

Tame pačiame suvažiavime Amerikos veteranai pakvietė lietuvių ir šiais metais dalyvauti lojalumo parade gegužės 3 d. Danbury, Conn. Laiko buvo labai mažai, bet nutarta kvietimą priimti ir parade dalyvauti.

Nežinau, kaip buvo kitur, bet New Haveno spaudoje radijas bei televizija apie paradą visai neužsiminė, nes visais laikais ir laikraščiu puslapiai buvo užpildyti juodųjų panterų sąskrydžio aprašymais. Bet lietuvių turėjo žinoti. Kiekvienam buvo skambinta į namus ir apie paradą asmeniškai pranešta. Nežinau, kaip buvo kitur, bet čia parade tedalyvavo tik 25 asmenys. Kur kiti? Kur mūsų jaunimas? Parade buvo matyti tik vienas mūsų trylikametis. Nebuvo nei viena LB apylinkių pirmininko. O lietus tą dieną buvo nesmarkus, gi parado metu jo nei lašo.

John F. Kennedy inauguracinę kalbą sakė: "Ne klausyk, ką kraštas tau gali duoti, o klausyk, ką tu kraštui gali duoti". Tai labai tinka ir kiekvienam lietuviui, nes nėra tokio, kuris nieko negalėtų duoti. Suprantama, ne visi pajėgia žygiuoti parade, bet pastovėti kur nors šalia, pasipuošus lietuvišku ženkliu ar vėliavėle, kiekvienas galėjo.

Nors ir maža buvo lietuvių grupelė parade, bet ji išsiskyrė. Pirmasis išdėdžius žygiavo apygardos pirmininkas V. Bražėnas. Jį sekė plakatė, amerikietiška vėliava, lydimi E. Bražėnienės ir D. Venclauskaitės, kurios buvo pasipuošusios tautiniais rūbais, vėl plakatė. Po to žygiavo lietuvių grupės organizatorius Lietuvos kariuomenės karininkas K. Urbaitis, už jo penkiolika lietuvių vėliavų ir pačiam gale vėl plakatė.

Atrodytu — paradas praėjo, lietuvių jame dalyvavo, tai ko čia birbti, ko dar reikia? O reikia labai daug ir galima daug daugiau padaryti. Jau dabar reikėtų ištraukti ir ateities veiklos planą, — kaip sausiau dalyvauti kitose lietuvių dienose ir lojalumo parade. Juk kaip tikti jauniesiems lietuviams netgi vėliavas, kurias amerikiečių jaunimas, agitatorių sukvailintas, neretai niekina, net deivina! Darykime, ką galime. Štai gegužės 30 d. yra Vainiku diena. Dalyvaukime ruošiamuose paraduose. Jeigu negalime žygiuoti

eiseroje, tai nors būkime pritariantieji šių patriotinių demonstracijų stebėtojai.

Albina Lipčienė

IR SUKURJO SUVAŽIAVO
IŠ VISUR!

Rhode Island valstijoje yra nedidelis ežeras, kuris skiria tris valstijas: Rhode Island, Connecticut ir Massachusetts. Prie jo yra Walum Lake pavadinta vietovė, o joje valstybinė ligoninė, kurioje dirba ir gyvena dr. Balys Matulionis, eidamas vyrų gydytojo pareigas.

Jam, kaip Keleivio skaitytojai jau žino, gegužės 21 d. sukako 75 metai amžiaus. Tos retos sukakties proga gegužės 17 d. į sukaktuvinko butą sugūžėjo kelios dešimtys žmonių.

Iš Kanados atvažiavo sukaktuvinko dukterė dantų gydytoja Nijolė ir jos vyras Hansas Nokes, iš Clevelando sūnus gydytojas Algis su žmona Marija ir dukrele, dr. Vl. Ramanauskas su žmona ir

sūniumi (Jo žmona ir dr. B. Matulionio augintinė) ir V. Nagevičienė, sūnus geografas Mindaugas su žmona Birute ir dukrele iš Buffalo, N.Y., prof. J. Puzinas iš Philadelphia, Ora ir Domas Vaiciūnai iš Hudsono, N.Y., V. ir A. Baruliai iš Brocktono, J. ir P. Mikšiai, Pr. ir J. Gailiūnai, A. Giedraitis ir R. ir A. Venclauskai iš Worcesterio, Vitkai ir E. Polikauskienė iš Hartfordo, Conn., kun. V. Martinkus, E. ir V. Rastoniai, M. Valiukėnienė, dr. D. Valiukėnaitė, V. Augailė iš Providence, R.I., J. ir A. Vasiai, G. Razvadauskienė, Pr. Jakutienė ir J. Sonda iš Bostono. (Tiek surašiau iš atminties, o tikriausia: nevieną būsiu pamiršęs).

Sukaktuvinkas žodžiu sveikino kun. V. Martinkus, dr. Vl. Ramanauskas, atvežęs PLB Centro valdybos pirm. S. Barzduko ir gydytojų sveikinimus, ir J. Sonda.

Dr. B. Matulionis visiems nuosirdžiai padėkojo už tokių gražių ir netikėtų jo pagerbimą. Jis pasakė, jog neturįs turtų ir dėl to jų ir ne-

(Nukelta i 7-tą psl)

Pasaulis aplink mus

WILSON AR HEATH?

Britanijoje po rinkimų valdančios partijos markė paprastai pradeda kristi gana greitai. Aščiau tai kritimui pradeda rodyti savivaldybių rinkimai. Dalia savivaldybių tarybų narių renkami kas antri metai. Jeigu konservatoriai kiek ilgesnį laiką išbūna su dauguma parlamente, tai savivaldybės palaipsniui pradeda pereiti į darbiečių rankas.

Britanija nuo 1964 m. valdo darbių daugumą savivaldybių perėjo į konservatorių rankas. Bet šį pavasarį kažkas atsitiko. Buvo savivaldybių rinkimai, ir juose reikėjo žymesnių pasikeitimų. Dėl tam tikrų priežasčių kai kurie tie savivaldybių rinkimai turėjo būti trumpam laikui atidėti. O kai to atidėjimo vietoje jie buvo vykdomi, tai įvyko staigus pasikeitimas: konservatorių vietas užėmė darbiečiai.

Ligi to, rodos, gana nežymus pasikeitimo žmonių nusistatyma apklausinėmis rinkimų renkančios agentūros skelbė tokius duomenis, kurie rodo, kad konservatoriai laimėtų su žymia persvara, jei būtų naskelbti parlamento rinkimai. Dar ir po to kuri laiką apklausinėjimai kalbėjo už konservatorių. Prieš porą savaitių konservatorių markė staiga nukrito. Pagal apklausinėjimus išėjo, kad darbiečiai parlamente susilauktų 40-50 atstovų daugumos, jei būtų skelbiami rinkimai.

Dabar rinkimai jau naskelbti — jie bus birželio 18 d., kaip tik tokia diena, kada nėra jokių garšėnių futbolo rungtynių, nes jeigu tokios būtų, tai stailiečių rinkimus — balsuotojų skaičius sumažėtų. Galėtų rinkimai būti atidėti ir spalio mėnesį ar vėliau, bet darbiečių

partijos vėdai pasirinko birželį. Žinoma, vyriausybė nenori prisipažinti, kad ją paveikė smulkus laimėjimas savivaldybių rinkimuose. O dar nepatogiau būtų pasisakyti, kad rinkimų laikui nustatyti turėjo kokios nors įtakos apklausinėjų duomenys. Bet tai galėjo turėti įtakos, nors vyriausybės atstovai tvirtina, kad rudenį teks svarstyti rimtus reikalus (sąksim, įstojimo į Europos Ekonominę Bendruomenę klausima), tai geriau iš anksto pasitvirtinti žmonių, už ką jie.

Kol dar rimčiau prasidės rinkiminė kampanija ir pasitvirtins dienomis prieš pakelbiant rinkimus, laikraščiai pradėjo kelti klausimą, kas čia atsitiko, kad žmonių simpatijos persimetė vėl į darbiečius. Darbiečiai nalinkesni laikraščiai (o tokiu Britanijoje mažai) ir darbiečių politikai turi trumpą ir žinomą, nasididžiavimo nestinganti atsakymą: gerai valdė Wilsono valdžia. Valdymo metai išties buvo nelaukiami. Iaimėjė rinkimus, darbiečiai naldėdėn traukė prekių an užsienio balansą. Teko mtebtis visokių suvaržymų. Gamvbos kilima nuolat trukdė neoficialūs streikai. Bet per tuos darbiečių valdymo metus užsienio prekybos balansas buvo sutvarkytas — jis rodo jau orau pelną. Štai jums ir atsakymas!

Sunkian atsakyma duoti laikraščiams, kurie simpatizuoja konservatoriams. Simpatijos buvo metai. Mokesčiai padidėjo, nekin kairios nalklo, o atlyviniųm kilima atengiamasi buvo kiek tiek prilaukti. Tai ko tie gyvenčiai dabar nori, kad darbiečiai ir toliau juos valdytu? Net ir valstybės biudžetui paprastai artėjant rinkimams sudaromi tokie, kad pa-



Spėjama, kad jie laimės automobilių lenktynes gegužės 30 d. Indianapolis. Tai Foyt (kairė) ir Andretti.



Antone Costa teisinamas Baystable (Cape Cod) tokme. Jis kaltinamas pernai pavasarį Provincetowne nužudęs mokytoją ir studentę.



Pagal įsisenėjusį pagrotį Debbie Shelton, išrinkta "Miss USA", Miami Beach, Fla., daro cemento savo rankų nuospaudą.

priėmusiems pasidarė rieta kurioje nors kėniyoje, tai jie ir pradėjo plaukti ieškoti tuos pasus išdavusios "motinos"...

Tų prieikaistų konservatorių Berkeley ir kiti turi ir daugiau. Bet dabar jau rinkimai paskelbti, todėl kaltinimų vieni kitiems turės daug. Vieni ty kaltinimų bus pagrįsti, kiti išpūsti ar išpiršto išlaužti. Ir šiandien dar nežinia, ar grįš valdyti Wilsono vadovaujama darbo partija, ar ateis jos pakeisti Heatho vadovaujami konservatoriai.

S. Baltaragis

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Lietuviai koncentracijos stovykloje

Žinomoje sovietų priverčiamojo darbo stovykloje Potma, kurioje šiuo metu yra kalinamas rusų rašytojas Jurij Daniel, ligi šiol tebekencija, gyvendami nežmoniškos sąlygose, ir daugelis Baltijos tautų gyventojų, jų tarpe ir nemažas skaičius lietuvių.

ELTA patyrė apie rusų emigrantų žurnalo "Possev", leidžiamo Vak. Vokietijoje, Frankfurte (jis atstovauja NTS, solidaristų grupei) redaktoriaus gautus patikimus duomenis apie kankinimų lietuvių kalinių likimą.

Tomis žiniomis, trys lietuviai kaliniai, fil. dr. Balys Gajauskas, Petras Paltarokas ir Paugaitis, protestuodami prieš sunkias stovyklos sąlygas, neseniai buvo paskelbę bado streiką. 1969 m. gruodžio 18 d. Potmos stovyklos 17 skyriuje pasikorė lietuvis kalinys, 56 m. amžiaus, Juozas Lankauskas. Jis buvo kalinamas 19 metų. 1969 m. gruodžio mėnesį ten pat m. 1902 m. gimęs lietuvis Jonas Stankevičius.

Baltijos kraštų žmonės žmonės kenčia ir kitoje žinomoje Vladimiro stovykloje. Elta patyrė Vladimire kalinių trijų lietuvių pavardes: Justo Gimbuto, Varanavičiaus ir Vaivados. Daugiausia žinių apie lietuvių sovietų vergų stovyklose tikimasi gauti vėliau. (E)

Apdovanojimo

Tiesos redaktoriaus Genrikas Zimanas apdovanotas Garbės ženklo ordinu "už vaisingą darbą tarybinėje spaudoje ir ryšium su šešiasdešimtiesim gimimo metinėmis", o Prawdos kores-

pondentui Leonidui Gekevičiui (Povilačiui) suteiktas "Lietuvos TSR nusipelnusio žurnalisto Garbės vardas" už "aktyvią žurnalistinę ir visuomeninę veiklą".

Prof. Antanas Minkevičius sulaukė 70 m. Ta proga "už nuopelnus, vystant botanikos mokslą ir aktyvią visuomeninę veiklą", apdovanotas Garbės raštu.

Kandidatai premijai gauti

Respublikinėms literatūros ir meno premijoms gauti yra pasiūlyti šie kandidatai: literatūros — Antanas Miškinis, Raimondas Kasauskas, Vytautas Petkevičius, Albinas Zukauskas ir Juozas Mackevičius.

Teatro meno ir kinematografijos — Jurgis Gaizauskas, Anzelmas Matutis, Rimas Geniušas, Igoris Ivanovas, Edmundas Kuodis, Adolfas Krogeris (už operos vaikams "Buratinas" pastatymą) ir Petras-Robertas Vebra.

Muzikos — Virgilijus Norika.

Dailės — Paulius Galuėnė, Vytautas Mackevičius, Aldona Skirutyte, Sofija Veiberytė-Liugailienė.

Lietuviai poetai Rainio tėviškėje

Latvių poetai jau kelinti metai rengia lietuvių-latvių poezijos draugystės vakarus, kurie siejami su didžiojo latvių tautos dainiaus Janio Rainio vardu.

Siemet balandžio pabaigoje grupė lietuvių poetų — Alg. Baltakis, Alf. Maldonis, Eug. Matuzevičius — viešėjo Latvijoje ir dalyvavo poezijos vakaruose J. Rainio gimtinėje Tadenavoje, kur yra memorialinis poeto muziejus.

tieji Z. Slaviūno, J. Antanavičiaus, V. Rimkaus, A. Venckaus, L. Burksaitienės, L. Lenkauskos, R. Mikėnaitės, V. Žuko, G. Četkauskaitės, E. Morkūnienės darbai. Jeigu eiliniam skaitytojui gal ir bus kiek sunkumų tuos straipsnius apie sutartinių daugiabalsiškumą, meninį vaizdą liaudies skulptūroje ar šešiagarsės lietuvių muzikos dermes suprasti, tai jis neatsilaikys nesidžiaugęs, kad vis dėlto lietuviai turi šitokių būrį specialistų, kurie pajėgia tyrinėti savo liaudies kūrybą. Dar gi čia toli gražu ne visi ir šio "Liaudies kūrybos" tomo bendradarbiai — tyrinėtojai. Skyriuje, kur spausdinama referatyvinė ir diskusinė medžiaga, vėl susiduriame su kitu būriu bendradarbių. Čia A. Steponavičius rašo apie liaudies meno įtaką vaikiškų knygų iliustracijoms, R. Gučas apie smuiką Lietuvoje, S. Nosevičiūtė apie dainą ir teatrą, K. Grigas apie liaudies etiketo formules ir humoristinius jų iškraipymus, A. Daniliauskas apie kračio skryniąs Birštono apylinkėse. Kitos įdomios temos: Čigonavimas Juodupės apylinkėse, S. Daukanto rinkinio apie iš ažuolėlio iškristusį uodą dainos variantai, (Gulbių kaimo patarlės ir sąmojais, senoviskų vestuvių oracija, pūskiečių vestuvių papročiai.

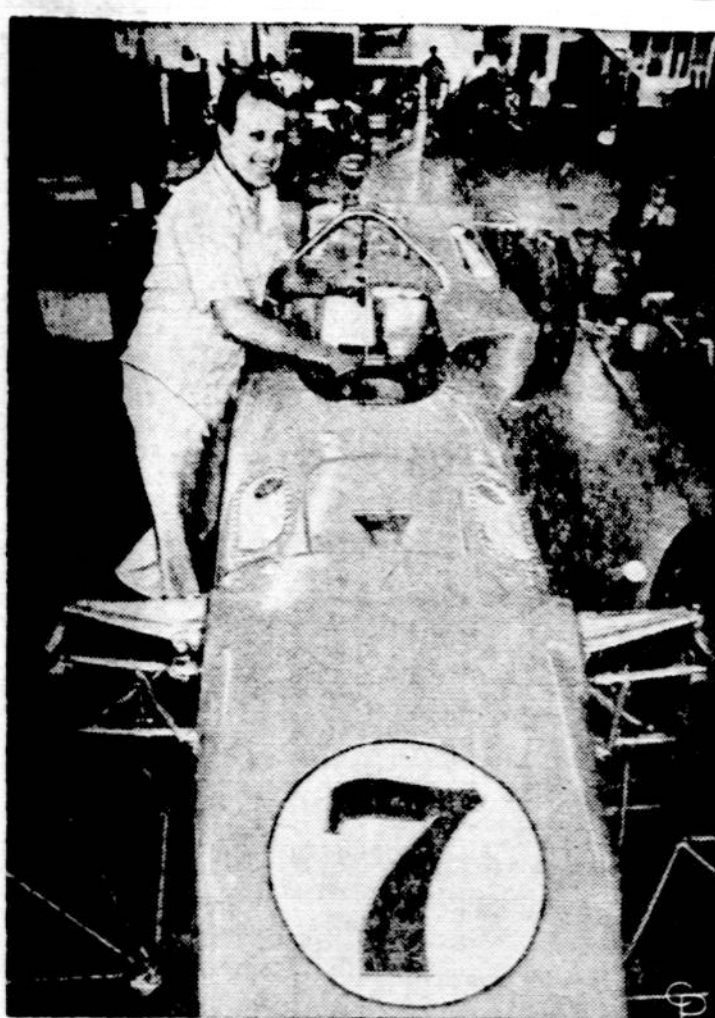
Dar yra skyriai apie liaudies kūrybą gyvenime ir mokykloje, personalijų skyrius (apie J. Čiurlionį, Z. Slaviūną, M. Grigonį). Iš bibliografijos skyriaus patiriame, kokiomis tautosakiniomis temomis po karo Vilniaus universitete buvo rašomi diplominiai darbai (tokius darbus parašė 60 asmenų).

Bet tikras užsąjaukimas kiekvienam skaitytojui, be abejo, bus atsiminimų skyrius, kur išspausdinta R. Sabaliauskienės pasakojimas apie piemenavimą, A. Čepukienės — apie dainas ir O. Bluzmienės — apie turkus ir žmones.

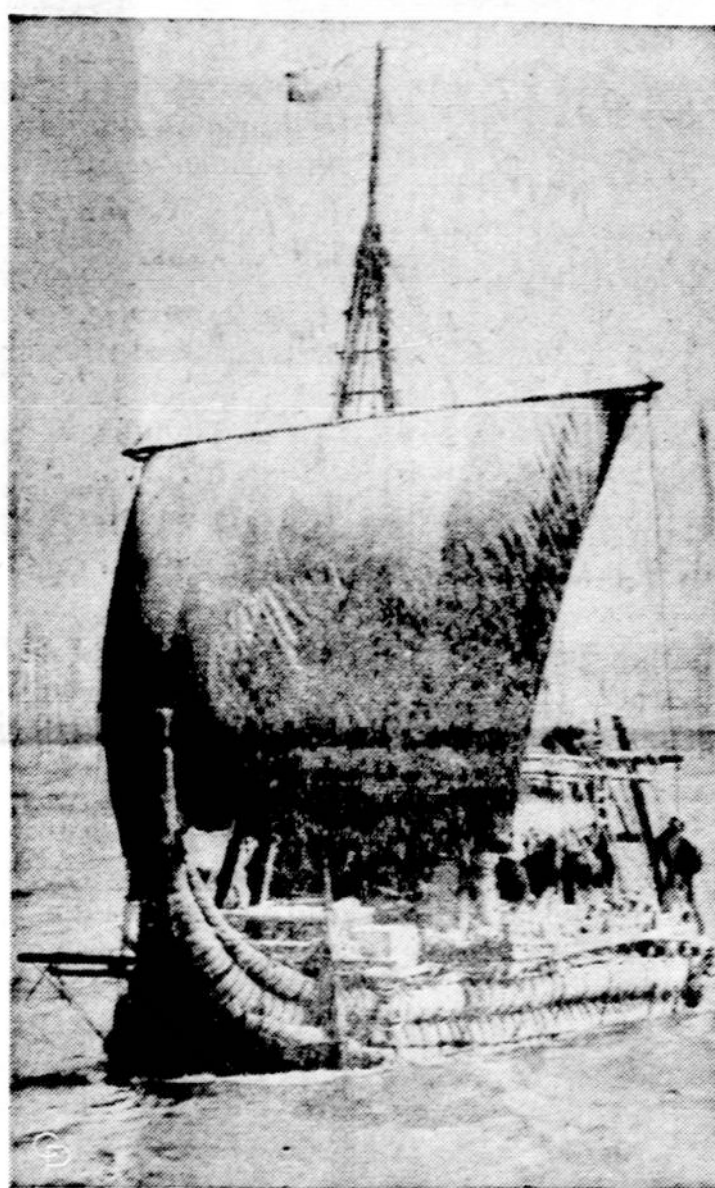
Dar kitas šio leidinio dalykas labai metas į akis — nebijojimas minėti pavardes ir darbus tų žmonių, kuriuos iki šiol būdavo draudžiama užsiminti. Jeigu tautosakos rinkimu rūpinosi M. Biržiška ar ją rinko ar liaudies kūrybos temomis rašė J. Eilisonas, K. Grinius, Ig. Končius, tai jie ir minimi straipsniuose. Jeigu tautotyryniškus darbus kadaise spausdino "Trimitas", "Naujoji Romuva", "Lietuvos Aidas" ar "XX Amžius", tai nebeslapstant jau ir nurodoma. Vadinas, išdrįstama priekelti praėjusio šio žmonių darbais. Nors Lietuvoje per tiek metų jau buvo įprasta prie kitokios tvarkos, bet toks palaipsniškas gražinimas praėjusio malonus ir sveikintinas. Dėl to ir leidiniai darosi nebe tokie pagal siaurą kurpalį sukirpti, ir už juos lietuviai nebejaus gėdos tarptautiniame mokslo pasaulyje.

Visame leidinyje marksizmui-leninizmui skirtas tik vienui vienas F. Mačiansko straipsnis "Stichinio materializmo elementai lietuvių tautosakoje".

Beje, leidinyje iliustruotas liaudies menininkų skulptūrų atvaizdais.



A. J. Fort, tris kartus laimėjęs automobilių lenktynes Indianapolis, tikrina savo \$75,000 vertės automobilį, vadinamą "Coyote".



Prieš 5,000 metų egiptiečiai tokiais iš papyruso pastaitytais laivais plaukiodavo plačiuose vandenynuose. Thor Heyerdahl sumanė tą pat padaryti. Pastatęs tokį laivą (36 pėdų ilgio ir 15 pėdų pločio) jis išplaukė iš Maroko į "Naująjį pasaulį". Laivo įgulą sudaro 7 tautų nariai.

VILNIUJ BUVAU, DIEDUK MANO!

Nepaisydami, kad Vilnius vis dėlto dabar smarkiai rusinamas — ten jau prisigirdę, kaip sakoma, nemaža didžiųjų brolių, — tą miestą, savo sostinę, lietuviai myli. Ne tik myli, bet deda vis daug pastangų, kad kuo daugiau tautiečių jį pažintų ir taip pat pamiltų.

Jie vis ieško ir randa būdų, kaip tą savo brangų miestą iškelti ir pristatyti. O kai miestas turtingas istorija ir visokiais menais, tai tų būdų kol kas nesunkiai surandama.

Bet albumų ruošėjai, atrod, nugali ir istorikus.

Nebemindami anksčiau dideliais tiražais išleistųjų albumų, skirtų pristatyti Vilniui, neseniai turėjome garbę vartyti Algimanto Kunčiaus "Senoji Vilniaus vaizdas". Jį vartydami, galvojome, kad iš tiesų išradinigi tie lietuviai: jie sugeba ir moka surasti vis naujų kampečių, iš kurių dar iš naujo galima pažūrėti į savo brangiojo miesto grožybes. O dabar ir vėl puikiausias Algės Jankevičienės paruoštas albumas "Vilniaus senamiesčio ansamblis", kuriam ji yra panaudojusi tik Bernardinų ir šv. Onos bažnyčių nuotraukas (iš viso 89). Žiūrėkite ir gerėkitės! Taip, tai Vilnius, graži sostinė Lietuvos. Visos iliustracijos čia pagelbsti A. Jankevičienę savo studijoje supažindinti skaitytoją su tu dviejų bažnyčių meno turtais.

K. Plaučiūnas

Lenino tragedija

Rašo ZMOGUS

(Tęsinys)

Komisarų posėdyje buvo šūduaguotas įsakymas miškininkams prižiūrėti, kad vietos valstiečiai pristatytų pakirtą paruošto kurui medžio normą miestų apsildymui. Leninas pridėjo, kad patys miškininkai taip pat turi išpildyti savo asmenišką normą, o jeigu valstiečiai ar miškininkas normų neišpildys, tai miškininkas bus laikomas atsakingas ir nubaustas kaip sabotazninkas ir kenkejas. Leninas pridūrė, kad tie miškininkai nėra bolševikai ir nėra ko jų gailėtis, bet jis įsakė to nutarimo neužprotokoluoti, kad nebūtų kaltės įrodymo.

Gelbėti suimtus žmones daug kartų bandė rašytojas Maksim Gorkis. Leninas jam teisinosi, kad proletariato diktatūra yra būtina, norint išsaugoti revoliuciją. "Mūsų tikslas yra žiaurus, visiškas, pilnas, negailingingas sunaikinimas", — priminė Leninas. Gorkis aiškino, kad bolševikų noras sunaikinti inteligentiją yra kvailas ir beprasmiškas, nes tų žmonių dauguma tėra profesionalai, jokie politikai ir jų naikinimas tik pakenks, bet ne padės revoliucijai. Tai buvo paskutinis Gorkio pasikalbėjimas su Leninu, nes 1921 m. rugpjūčio mėn. jis buvo išstremtas užsienin, paskelbiant, kad Gorkis išvažiuo sveikatos taisyti.

Panašiais atvejais su patikimais komunistais Leninas būdavo atviresnis. Kada Angelica Balabanoff bandė gelbėti grupę nuteistų socialdemokratų, tai Leninas jai paaiškino:

— Ar jūs nesuprantate, kad, jeigu mes nesusaudysime kelių vadų, tai ateityje turėsime šaudyti desimtis tūkstančių darbininkų?

Atseit, jis buvo "humanistas": paaukodamas kelis, gelbėjo tūkstančius... nuo paties savęs.

Rumunijoje demoralizuota Rusijos kariuomenė pradėjo plėšikauti ir žudyti vietos gyventojus. Rumunai dalį tų subolševikėjusių banditų suėmė ir perdavė teismui. Leninas parašė aštrių straipsnių prieš Rumunijos vyriausybę, o Trockis pasakė kurstanciją kalbą mitinge. 1918 m. sausio 13 d. buvo suimtas Rumunijos pasiuntinys Petrograde grafas Konstantin Diamandis. Užsienio valstybių atstovai atsilankė pas Leniną ir pareiškė protestą prieš diplomato suėmimą. Leninas pažadėjo Diamandį išleisti iš Rusijos. Sausio 26 d. Rumunijos pasiuntinys buvo deportuotas į Suomiją, kur tuo metu vyko civilinis karas. Leninas įsakė bolševikui palydovui Svientickiui perduoti Diamandį Torneo miestelio raudonajam komisarui, bet kai atstovas su palydovu ten atvyko, tai miestelis jau buvo baltųjų suomių rankose, kurie iškratė Diamandžio palydovą ir rado pas jį Trockio įsakymą vietos komisarui Rumunijos atstovą likviduoti.

Trockis savo atsiminimuose aprašė eilę Lenino ir Stalino teroro aktų, bet "užmiršo" paminėti virš aprašytąjį atsitikimą su Rumunijos pasiuntiniu.

Idomiausia, kad po šito Lenino-Trockio pasalinimo diplomato nužudymo suplanavimo Leninas 1918 m. sausio 19 d. Pravdoj parašė straipsnį, kuriame aprašė diplomatų protestą, nusiskundė netekę brangios dienos ir pareiškė:

"Yra baisus dalykas! Nukristi iš gyvų žmonių tarpo į lavonų kompaniją, alsuoti lavonų kvapą... tai kažkas nepakenčiama."

Matote, Leninas jautėsi toje diplomatų kompanijoje taip, tarsi jie visi jau būtų jo pasmerkti mirti ir tik laiko klausimas, kada jis juos visus likviduos; jis net, kaip plėšrus žvėris, jau smaginosi jų lavonų kvapu. Ar tai yra normalaus žmogaus elgesys? O, ne, tai aiškiai liguisto ir psichiskai nesveiko žmogaus paties pasirašytas paliudijimas.

Iš visų Rusijos politinių partijų kartu su bolševikais nuėjo tik kairieji eserai: jie prisidėjo prie politinio banditizmo, nuverčiant laikinąją demokratine vyriausybę, ir jie balsavo kartu su bolševikais St. Seime. Kaip bolševikai jiems atsidėjo? Tuoj po rinkimų fabrikuose Maskvoje Leninas, Trockis ir Dzeržinskis suplanavo likviduoti žymesnę dalį kairiųjų eserų. 1918 m. balandžio 12 d. jų privatus butai buvo apsupti, ir jie nužudyti vietoje. Nors tai buvo aiškiai jo politinis banditizmas, bet Leninas savo aukas apšaukė banditais, niekšais, o su jais buvusias moteris prostitutėmis.

Keletas likusių eserų vėliau buvo panaudoti Vokietijos pasiuntinio Maskvoje Mirbacho nužudymo byloje, nors tą nužudymą suplanavo pats Leninas. Kairioji eserė Marija Spiridova viešame teisme buvo priversta prisipažinti, 1918 m. liepos 10 d. pareiškusi: "Aš organizavau Mirbacho nužudymą nuo pradžios iki galo". Bet ji atsisakė "prisipažinti", kad ji dirbusi kartu su anglų ir prancūzų diplomatais. Nežiūrint jos pasiukojimo, didelė dalis Vakarų diplomatų šventai patikėjo bolševikų propagandai, kol vėlesni įvykiai parodė, ko yra verti prisipažinimai sovietų teismuose. Bet Leninas išrado tiems prisipažinimams išgauti techniką.

(Bus daugiau)

Pagarba liaudies kūrybai

Jau esame minėję, kad Lietuvoje išleista nemaža savajai tautosakai skirtų leidinių. Čia stambūs tomų pasakų, čia populiarius pasakų rinkiniai su gražiomis iliustracijomis, čia tautosakinės studijos.

O dabar, va, į rankas pateko naujas leidinys, išleistas Vilniuje "Minties" leidyklos dar su 1969 m. data ir parūpintas dviejų draugijų — Paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos ir Liaudies meno draugijos. Tas 384 puslapių leidinys tai **Liaudies kūryba I**. Tasai I. rodo, kad to leidinio turime kol kas tik pirmąjį tomą ir kad jo išeis dar ir daugiau. Tiesa, taip, nes aplanke pažymėta, kad antrasis tomas bus kaip tik skirtas daugiausia supažindinti su atskirų liaudies menininkų gyvenimu ir kūryba — su dainininkų, muzikantų, medžio meistrų, kalvių, audėjų ir kitokių.

Leidinyje tikrai įdomus ir vertas dėmesio ne vienu atžvilgiu.

Jau puiku, kad tie liaudies kūrybos tyrinėtojai ir tuo gyvenantieji entuziastai gali per tam tikrus leidinius įsieti į viešumą. Kas jau iš-

spausdinta, tuo ir kiti galės pasidžiaugti ir pasinaudoti, o ir šilks sukauptas, nes juk viskas brangu ir miela, ką lietuvis sukūrė ir iš ko tą lietuvi gali pažinti, koks jis buvo. Šis "Liaudies kūrybos" tomas ir paleistas į žmonių pakankamai nemažą tiražą — 5000 egzempliorių, dėl to daug ką pasieks. Tie liaudies kūrybą branginantieji ir ja gyvenantieji žmonės, kaip šio leidinio įvadas rodo, labai norėtų, kad leidinys būtų naudingas profesionaliajam menui, mokyklai, radijui, televizijai, kultūros ir net propagandos aktyvui, nes esanti išryškėjusi "sveika tendencija kuo geriau pažinti ir savo darbe panaudoti visą turtingą ir dar vis nepakankamai atskleistą daugiaamžį tautos kūrybinį palikimą".

Leidinyje iš tiesų tiršta. Jame yra studijinių straipsnių, į kuriuos galės gilintis tik specialistas, kuris ryšis perprasti liaudies kūrybą arba norėdamas tęsti tos srities darbą, arba ryždamasis tinkamai tuos lobius panaudoti kasdienos reikalui ar mokyklų jaunimui supažindinti. Tokie yra teorijos ir istorijos klausimais skir-

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu



MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Pasakyk, Maiki, kas pasidarė mūsų prezidentui, kad jis pradėjo taip svyruoti?

— O kodėl tėvas manai, kad jis svyruoja?

— Nu, ar tu nematai, kokios košės jis pridūrė Kam-bodijoj? Vieną dieną ap-znamino svetui, kad Ame-rikos vaiko tenai nesius, o kitą dieną davė įsakymą laužyti Kam-bodiją visomis sylomis, sluoti ją nuo žemės ir deginti, griauti bombomis iš oro. O Kam-bodijos žmo-nės tik Dievui dūšią kalti. Amerikai nieko blogo ne-padarė ir nežino, už ką ir kodėl juos taip žiauriai gu-bija. Ar tu gali išvirozyt, kas čia darosi?

— Čia, tėve, vyksta žiau-rus karas. Bet ar galima dėl to kaltinti prezidentą Nixo-ną, aš, tėve, nenoriu būti teis-ėju. Juk ne jis šita karą pradėjo. Jį gal reiktų kal-tinti tik dėl to, kad per rin-kimus jis žadėjo jį baigti, bet, kai tik buvo išrinktas, savo pažadą užmiršo. Žmo-nės, ypač jaunijai, kuriems karas reiškia mirtį, pradėjo protestuoti ir net maistauti. ie reikalauja, kad karas bū-tų sutrumpintas; jie nori taikos.

— Bet tu, Maiki, žinai, kad mūsų prezidentas nori pakajaus; ale ar jis kaltas, kad komunistai nesitaiko?

— Tai yra nenuoširdus pasiteisinimas, tėve. Jeigu prezidentas tikrai norėtų taikos, jis šiandien galėtų duoti įsakymą karą nutrauk-ti, ir už savaitės Amerikos kareiviai galėtų jau važiuo-ti namo.

— Ale kaip tas atrodytu, Maiki? Juk svetias pradėtų iš Amerikos juoktis, kad ko-munistams pasidavė.

— Tėvas klysti. Svetas plotų Amerikai, jeigu ji sa-vo valia pasitrauktų iš be-protiško karo. Dabar visas pasaulis ją smerkia. Minjos degina Amerikos vėliavas, daug amerikiečių langus.

— Tai komunistų darbas, Maiki.

— Žinoma, prisideda ir jie. Bet visi Amerikos uni-versitetai su milijonais stu-dentų ir profesorių nėra ko-munistai, tėve. Ne komunis-

tas ir popiežius, o betgi ir jis pasmerkė Amerikos milita-rizmą už įsiveržimą į Kam-bodiją. Pasmerkė tą žygį ir Bostono kardinolas Cushin-gas. Ar tėvas sakys, kad ir jis komunistas? Svedijoje buvo išdauzyti Amerikos ambasados langai ir sude-ginta jos vėliava. Tas pats įvykis ir Meksikoje. Pasaulis smerkia Amerikos militariz-mą. Bet visi jai plotų, jeigu ji karą nutrauktų.

— Nu, tai kaip tu rokuo-ji, Maiki, kas čia kaltas?

— Tokį klausimą galima aiškinti visai, tėve. Vieni sako, kad komunistai kalti, o kiti kaltina Amerikos poli-tiką.

— Aš to nesuprantu.

— Daug kas tos politikos nesupranta, tėve. Kiti ir ne-nori jos suprasti. Jie tiki propagandai, kuri skelbia, kad Amerika turi gintis nuo komunizmo pavojaus.

— O kaip tu mislini. Ar tai neteisėybė?

— Aš manau, tėve, kad tokio pavojaus Amerikai nė-ras. Jis tik įsivaizduotas ir perdaug išpūstas, kad žmo-nės neprotestuotų dėl Viet-namo karo. Tai yra propa-ganda.

— Žinai, Maiki, man čia vistiek reikiu. Nejaugi A-merika bombarduoja Viet-namą ir Kam-bodiją be jokio tikslo?

— Tikslas yra, tėve, be-apie jį niekas nekalba. Mū-šis Amerika nori įsigalėti In-dokinijoje, — štai kur tiks-las.

— O kas ta Indokinija?

— Tai yra pietrytinė Azi-jos dalis tarp Kinijos ir In-dijos. Tame plote yra septy-nios valstybės, tėve: du Viet-namai, Tailandas, Laos Kam-bodija ir kitos. Tris tų valstybių per daugelį metų turėjo okupavę prancūzai, bet sukilę vietos komunistai juos išvijo.

— Ale ką tas turi su A-merika?

— Rodos, neturėtų turėti, o vis dėlto turi. Matai, tos valstybės sudaro kaip ir til-ta, kuris jungia Raudonąją Kiniją su Indija. Čia, tėve, ir yra ta padėtis, kuri Ame-rikos politikams atrodo pa-vojinga. Jiems rodosi, kad

Lietuvos Steigiamasis seimas

(Tęsinys)

Lietuvių politinės partijos susirūpino išrinkti į Steigiamąjį seimą kuodaugiausia atstovų. Lietuvos visuomenė iki Nepriklausomybės meto šiek tiek buvo žinomos šios po-litinės partijos: Socialdemokratų partija, Valstiečių sąjun-ga, Krikščionys demokratai.

Su komunistų partijos "veikla" Lietuvos gyventojų dalis praktiškai susipažino 1918-1919 m., kai Rusijos Raudonosios armijos daliniai įsiveržė į Lietuvą ir gerą pusmetį laikė okupavę Lietuvos teritorijos dalį ir ją su Lietuvos komunistų partijos pagalba "tvarkė".

Dvi kitos lietuvių partijos buvo Tautos Pažanga ir Demokratinės Tautos Laisvės Santara, vaidinusios svarbų vaidmenį Laikinoje Lietuvos vyriausybėje ir ypač Lietuvos Valstybės Taryboje.

Todėl renkant atstovus į Lietuvos Steigiamąjį seimą, šitos visos politinės partijos bei jų padaliniai pateikė gana daug kandidatų sąrašų.

1920 m. kovo 19 d. dienraštis "Keleivis" Amerikoje išpėjo Lietuvos piliečius nerinkti seiman Krikščionių de-mokratų ir Tautos Pažangos partijos atstovų, nes šios par-tijos Vilniuje išrinkusios Lietuvai karaliuką. Konservaty-viškiausia ir promonarchistinė partija buvo Tautos Pažan-gos partija, nes jų vienas šulų A. Voldemaras anuo metu vokiečių spaudoje įrodinėjo, kad Lietuvos Valstybės Ta-ryba turėjo teisę išrinkti Lietuvai karalių Urachą. Todėl šiai partijai prilipo provokiškas epitetas.

Visuose viešuose organizuotos visuomenės pareiški-muose, pradedant Vasario 16 d. aktu, buvo aiškiai pasisa-koma, kad tik Steigiamasis seimas nustatys valstybės san-tvarką ir santykius su kitomis valstybėmis.

Taip pat Petrapilio lietuvių seimo, kaip kairiojo, taip ir dešiniojo bloko, rezoliucijose buvo pasisakyta, kad teisė valstybės santvarkai nustatyti priklauso tik Steigiamajam seimui. Ne kitokios nuomonės šiuo reikalu buvo ir vėliau sudarytoji Vyriausioji Rusijos Lietuvių Taryba Voroneže, kuri savo atsisaukimu į pasaulio tautas taip pat Steigiamajam seimui pripažino teisę nustatyti Lietuvos valstybės santvarką.

Uracho rinkimai, didelis santūrumas pasisakyti dėl žemės reformos nutiekė Lietuvos gyventojus prieš Tautos Pažangos partiją, kaip turtingųjų ir monarchiškų nusitei-kimo partiją.

Šios partijos vienas vadų A. Voldemaras, 1918 m. XI. 11 sudaręs pirmąjį ministrų kabinetą, Valstybės Tarybai paskaitytoje deklaracijoje neparodė pasitikėjimo Lietu-vo gyventojais, bet daugiau tikėjo kaimyninių valstybių

per tą tiltą Indija gali su-komunistine Kinija susivie-tyti. Tada komunizmas už-ietų visą Aziją, ir kapitaliz-mui jau nedaug beliktų vie-tos žemės paviršiuje. Štai, tėve, kodėl Amerika nenori rautis iš Vietnamo. Ir aš nenoriu tikėti, kad ji pasi-trauks, kol Indokinija nebus užtikrinta jos interesams. Tam ji aukojo savo jaunimo kraują ir tam eikvoja bilio-nus dolerių. Ir dėl to samo-tingi Amerikos gyventojai nerimauja. Bet kopūstgal-čiai to nesupranta.

— Nu, tai kodėl niekas ši-o biznio nesustabdo?

— O kas galėtų jį sustab-tyti?

— Nugį valdžia.

— Bet pati valdžia juk ir vykdo šitą politiką.

— O kongresas negali pa-akyti "stap"?

— Tėve, Amerikoje yra okia tvarka, kad krašta val-dė ne parlamentas, ne kon-gresas, bet prezidentas su savo sekretoriais, žvalgybi-inkais ir generolais, kurių žmonės neremia ir negali jų pašalinti. Žmonės gali prieš-ju sauvalia tik protestuoti. Ir protestuoja, demonstruo-ja. Bet demonstrantus poli-cija areštuoja, muša ir kar-tais net šauda. Prieš keletą dienų vieno universiteto kie-me buvo nušauti keturi stu-dentai, o kitame du ir kelio-lika buvo sužeisti.

— Jes, Maiki, atrodo, kad paveikė.

— Kas tai negerai, Maiki; man gaila tų jaunuolių. Kaip aš dabar jausčiausi, jeigu ta-ve nušautų; o kaip dabar jaučiausi jų tėvai, jų broliai, jų seserys? Visi jie verkia... Ale imant iš antros pusės, kam reikia tų protestų ir de-monstracijų?

— Be reikalo, tėve, nie-kas neprotestuotų ir nede-monstruotų. Bet jeigu val-džia reikalauja iš mūs mo-kescių, atima dalį mūsų už-darbio, prieš mūsų norą va-ro mus į karą, kai Amerikos niekas neužpuola, tai žmo-nės turi teisę pasakyti, kad jie yra priešinai? O kaip pasakyti? Juk tavo žodžio čie burbonai neklausys. Dar šiuoks tave. Norom nenorom, tėve, tenka protestuoti veiksmu. Valdžia keršija..

Policija muša ir šauda. Bet studentų kraujas buvo pra-lietas ne veltui. Visa šalis sukilo. Pasipiktino viso pa-saulio spauda. Ir Washing-tono storžieviai įtraukė savo ragus. Prezidentas Nixonas, kuris pirma koliojo studen-tus "bomais", dabar prašne-ko lakštingalos balėliu, pri-žadėjo kariuomenę iš Kam-bodijos ištraukti ir nepri-tarsias, kad Pietų Vietnamo kareiviai Kam-bodijoje pasi-liktu. Protestai paveikė!

— Jes, Maiki, atrodo, kad paveikė.

— Dabar, po ilgesnio laiko, visai aišku, kad A. Rimka ir M. Krupavičius, žemės reformos pradininkai ir gynėjai, veikę Krikščionių demokratų ir Valstiečių liaudininkų partijų vardu, buvo teisingai supratę gyvenamojo momen-to reikalavimus ir žemės reformos būtinumą Lietuvoje.

Lietuvos komunistai, svarstydami savo padarytas klaidas 1918-1919 m. Lietuvoje, be kitų klaidų jie itin pabrėžia tuometinį jų partijos nusistatymą prieš dvarų dalijimą, nekreipimą dėmesio į mažžemius ir t.t.

— Bus daugiau)

gera valia, sakydamas: "Karo mes su niekuo nevedam, ir nei vienas mūsų kaimynų — Vokiečių, Lenkų, Ukrainų, Rusų, Latvių — neturi pamato ant mūsų užsipuldinėti". Todėl jis ir neskubėjo organizuoti kariuomenės savo krašto apsaugai.

I Steigiamąjį seimą buvo nustatyta išrinkti 112 atsto-vų. Absoliutinę seimo atstovų daugumą gavo Krikščionių demokratų blokas — 59 atstovus, Valstiečių sąjunga su Socialistais liaudininkais demokratais drauge — 29 atsto-vus (1921 m. vieną savo frakcijos atstovą pašalino, ir tad paliko 28). Socialdemokratai išrinko 12 atstovų, gi tau-tinių mažumų atstovų skaičius buvo toks: žydų 7, lenkų 3 vokiečių 1. Be to, ne partijos sąrašu buvo išrinktas socia-listas liaudininkas K. Lekeckas. Jam pasitraukus iš seimo K. Lekecko vieton įėjo K. Zubauskas, kuris su atstovų žitinevičium seimo stenogramose laikomi nepartiniai. Tautos Pažanga ir Demokratinės Tautos Laisvės Santara i Steigiamąjį seimą nelaimėjo nė vieno atstovo.

Tokios sudėties 1920 m. gegužės 15 d. Steigiamasi-seimas pradėjo savo darbą.

Kaip kad 1906 m. pirmoje Rusijos dūmoje, ir Stei-giamajam seime pirmuoju darbų tvarkos punktu iškikl amnestijos reikalas, kuris, esant labai neramiai ir nepa-stoviai politinei padėčiai ir okupacijoms besikeičiant, vi-sada būna labai aktualus. Dėl čia sumintų priežasčių visada atsiranda daugiau ir politinių ir kriminalinių nu-sikaltimų. Tokiu amnestijos reikalingumo pavyzdžiu ga-lima suminėti 1920 m. vasario mėn. 22-23 d. kareivių su-killimą Panemunėje dėl netinkamo aprūpinimo maistu, dėl svetimšalių karininkų netinkamo elgesio, dėl aprėži-mo rinkimo teisų seiman ir dėl svetimųjų valstybių agen-tų agitacijos. Nors šis sukilimas buvo greit numalšintas, bet Steigiamajame seime, svarstant amnestijos klausimą, patys kariskiai seimo atstovai — L. Natkevičius, A. Ma-tulaitis, P. Ruseckas — šį sukilimą aiškino ne vien komu-nistų agentų agitacijos sukeltą. L. Natkevičius tiesiog kaltino ministrą A. Merkį, kad jis nežinojęs, kas kariuo-menėje vyksta, ir pridūrė, jog iš Lietuvos kaimyninės valstybės maistas išvežančios, o Lietuvos kariuomenės ka-reiviai nepakankamai maitinami. L. Natkevičiaus iškeltą motyvą palaikė ir atstovas A. Matulaitis, kad kareivių maistas kilęs dėl blogo aprūpinimo.

Po šio sukilimo 1920 m. kovo 2 d. ministrų kabinetas išleido atsisaukimą į Tautą ir pažadėjo tam tikru įstatymu suteikti kariams ir aktyvią ir pasyvią rinkimų teisę.

Steigiamasis seimas išrinko komisiją ne tik sukilimo priežastim tirti, bet ir vadinamąją skundų komisiją, nes, Steigiamajam seimui susirinkus, taip pat pasipylė daugybė skundų prieš karinės ir civilinės administracijos valdi-ninkus.

Krikščionių demokratų partijos atstovas M. Krupavi-čius pasisakė už amnestiją ir Panemunės sukilėliams ka-reiviams. Socialdemokratai ir Valstiečiai liaudininkai, sa-vaime aišku, rėmė amnestijos įstatymą, todėl jis greitai buvo priimtas.

Greta amnestijos įstatymo iškilo reikalas pakeisti ir veikusią laikinąją konstituciją. K. Grinius, kalbedamas dėl laikinosios konstitucijos keitimo, Valstiečių liaudinin-čių frakcijos vardu pasiūlė sustabdyti mirties bausmių vyk-dymą ir įtraukti pakeiston konstitucijon mirties bausmės panaikinimą. Šiam K. Griniaus pasiūlymui pritarė Krikš-čionių demokratų ir Socialdemokratų frakcijos, ir tuo būdu Lietuvos valstybės naujai priimtos laikinosios kons-titucijos 5 skyrius skelbė, kad mirties bausmė naikinama.

Lietuvos vidaus gyvenime buvo eibės nesutvarkytų reikalų, todėl nuolat dirbo Steigiamoj seimo įvairios kom-isisijos, ir pats seimas posėdžiaudavo kas 3-4 dieną.

Daug vilčių dėjo į žemės feformą krašto mažžemiam ir bežemiam, o Lietuvos dvarininkams buvo aišku, jog sei-mas žemės reformos įstatymą priims ir dalį žemių teks jiems atiduoti į žemės fondą. Dvarų savininkai, norėdami gelbėti savo dvarų žemes, ėmė jas fiktyviai pardavinėti įpėdiniai savitarpieje dalintis ir t.t. Atstovas A. Rimka, prieš pradedant svarstyti pagrindinį žemės reformos įsta-tymą, pasiūlė priimti įvedamąjį žemės reformos įstatymą ir užkirsti spekuliaciją žeme. Valstiečių liaudininkų A. Rimkos pasiūlytąjį įstatymą palaikė Krikščionių demo-kratų bloko vardu atstovas M. Krupavičius. Gi Laikino-sios Lietuvos vyriausybės du ministrai — A. Voldemaras ir L. Noreika — pasisakė prieš tokį įstatymą. A. Volde-maras gąsdino užsienio opinijos nuteikimu prieš Lietuvą, o L. Noreika — vidaus politikos sumetimais.

Dabar, po ilgesnio laiko, visai aišku, kad A. Rimka ir M. Krupavičius, žemės reformos pradininkai ir gynėjai, veikę Krikščionių demokratų ir Valstiečių liaudininkų partijų vardu, buvo teisingai supratę gyvenamojo momen-to reikalavimus ir žemės reformos būtinumą Lietuvoje.

Lietuvos komunistai, svarstydami savo padarytas klaidas 1918-1919 m. Lietuvoje, be kitų klaidų jie itin pabrėžia tuometinį jų partijos nusistatymą prieš dvarų dalijimą, nekreipimą dėmesio į mažžemius ir t.t.

(Bus daugiau)

Ką tik gavome:

Kritusieji už laisvę, II to-mas, parašė Vladas Ramo-us, 195 psl., kaina \$4.00.

Rugsėjo šventadienis, pre-mijtuotas romanas, parašė Birutė Pūkelevičiūtė, 237 psl., kaina \$5.00.

Meilė dvidešimtajame amžiuje, parašė Petras Man-leikis, 273 psl., kaina \$5.00.

Be namų, premijuota a-pysaka, parašė Andrius No-rimas, 200 psl., kaina \$3.50.

Vincas Krėvė savo lai-cuose, parašė Vincas Ma-tiūnas, 49 psl., kaina \$1.00.

Dialogas su kraštu, Aki-nirksnių kronikos, antra nyga, parašė Bronys Raila, 160 psl., įrišta, kaina \$7.00.

Nemarioji žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuo-je, sudarė Alfonsas Tiruolis, 176 psl., kaina \$5.00.

Poilsis ant laiptų, Vytauto Karoso eilėraščiai, 50 dide-lio formato puslapių, kaina \$4.00.

Diena prie ežero, Aloyzo Barono eilėščiai mūsų ma-žiesiems, Nijolės Vegedytės-Palubinskienės iliustracijos, 40 psl., kaina \$3.00.

Rimai ir Nerimai, Vaiž-ganto, 55 psl. kaina \$2.00.

Tiesiant kelią Lietuvos nepriklausomybei, Vaižgan-to straipsniai, 40 psl., Kai-na \$1.00.

Lietuvos Vyčio pėdsakai, Juozo Strolios 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl., kai-na \$2.00.

Kultūrinės gairės pasako-se, II knyga, parašė Vytaut-as Bagdanavičius, 357 psl., kaina \$5.00.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — \$6.00.

Broliai balti aitvarai, Henriko Nagio eilėraščiai, Prano Gailiaus iliustruoti, 72 didelio formato puslapiai, puošniai išleista knyga, kai-na \$5.

Varpas nr. 9, 220 psl. rašo per 20 autorių, šis žurnalo numeris ypač įdomus, jo kaina \$2.50.

Po Dievo antspaudais, Vytauto Didžiojo gados, Le-onardo Andriekaus eilėraš-čiai, daži. Telesforo Valiaus iliustruoti, 106 psl., kaina \$3.00.

Tau, sesute, Prano Lem-berto gyvenimas, kūryba, prisiminimai, 269 psl., ilius-truota, kaina minkštais viršeliais \$3. kietais — \$4.

Šeštoji pradalgė, literatū-ros metraštis, rašo 17 auto-rių, 400 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais \$3.75

Smilgos, A. Giedraus 15 apsakymų, 204 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais — \$3.75.

Gatvės berniuko nuotykių — R. Spalio apysaka jauni-mui ir senimui, II laida, 527 psl., kaina \$4.

Atsitiktiniai susitikimai, Kazimiero Barėno 14 idomių apsakymų, 216 psl., kai-na \$2.50.

Milfordo gatvės elegijos, kad Keleivio administraci didelių susidomėjimą sukelęs poeto Jono Aisčio straipsnių rinkinys. Kaina minkštais viršeliais \$2.55, kietais viršeliais — \$3.75.

MOTERŲ SKYRIUS

Vyrai apie moterį

Rašo Z. GAURAS

(Tęsinys)

JONAS MACIULIS - MAIRONIS

Dabar meskime žvilgsnį į kitokios prigimties vyrus, kalbėjusius apie moterį: apie ypatingai jautrios sielos savininkus, jausmingus poetus ir rašytojus, kunigo sutanon įsisupusius.

Mūsų poezijos tėvas J. Maciulis-Maironis, vertime iš indų vadinamųjų "Vedų" apie moterį porina:

"Dar ir dabar matau svajonėję
Lotosui lygias jos akis.
Krūtinę apvalią malonią.
Ir aistroj alpsta man širdis.
Dar pabučiavimo žarijos
Ant lūpų tirpsta kaip medus!
Kaip ta bitelė iš lėlijos
Jų gerčiau amžiais saldumus.

Dar ir dabar matau, brangioji!
Man be tavęs gyvent — mirtis.
Viena tu man žvaigždė skaisčioji!
Tu mano laimės priežastis.
Ir jei likimas mane gyva
Nusprendė skirt su tavimi,
Tai kas man Brama, Višna, Šyva?
Jie ne dievai!... Man svetimi!...

Dar ir dabar karštai ją myliu
Skurdžioj aklavizdoj mirties
Ir ramiuos, kentėdams tyliu,
Dėl jos, dėl jos tik atminties!..."

O kitoje vietoje tas pats poetas jau originalioje savo kūryboje apie, matyt, jį nuvylusią moterį atvirai gieda:

"Nešu tau kartą paskutinį
Kancios ir apmaudo eilės!
Ne aš tą sudrumsčiau šaltinį,
Kurs pynė tau dainų gėles.

Jos, skausmo valandoj pradėtos,
Graziųjų perlais nežibės;
Krauju ir ašara dėmėtos,
Tau nepridės tuščios garbės.

Ne mano kaltė: veidmainingai
Ne aš tau priesaikas dariau!
Ne aš nuvokiau sumaningai,
Kad dviem palikus bus gudriau.

O, visą širdį, visą sielą
Aš tau aukodavau kilniar!...
Tu auką, širdžiai vakar mielą,
Šiandieną žaislu išmainei!...

Širdis krūtinėje man plyšta,
Bet žaist jausmais aš negaliu...
Sudieu! Kas buvo nebegrįžta!
Ir mums nebeit vienu keliu!..."

ANTANAS VIENAŽINDIS

Visai kitokių apystovų veikiamas, poetas kunigas Antanas Vienažindis, kai jo įsižiūrėta mergaitė, kartu su jos tėvais buvo Rusijos caro parėdymu iš Lietuvos tremiama į Sibirą, sukūrė vieną gražiausių, sentimentaliausių, populiaria liaudies daina virtusių pagarbos ir meilės giesmę moteriai-mergaitei:

"Sudiev, kvietkeli tu brangiausias!...
Sudiev ir laimė man biednam...
Matau: paskyrė man Aukščiausias,
Jog reiks ant svieto vargt vienam...

Štai, diena ta ir ta adyra,
Kada mums reikia atsiskirti...
O, širdis alpsta: Dievas žino,
Kaip reiks gyvent ir kur numirti...

Mylėjau tave ir mylėsiu.
Pakol mane žemėms užbers!...
Sparnuotoms mintimis atlekiau
Ir svieto krašte širdis ras..."

(Bus daugiau)



Prezidentienė įteikia pasivymėjimo raštus trims akloms kolegijai baigusioms mergaitėms. Be to, jos gavo ir po \$500 grynas. Iš kairės į dešinę: Marie Pasquale iš Short Hills, N.J., Nixonienė, Mary Cummings iš Austin, Tex., ir Linda Edwards iš Boise, Idaho.

Janina Degutyte

L I E T U V A

Tu ne peisažas man:
Ne spindulius žalius paskleidžiantis beržynas
Ir ne sapnuojanti balta vyšnia.
Ir ne rudų vagų beezė platuma,
Ne Paukščių Tako tolimas žvaigždynas...
Tu ne peisažas man... ne, ne...

Tu — mano džiaugsmas ir šviesos giesmė,
Tu — mano ašara ir kraujo paslaptis,
Atėinanti kaip miško amžina versmė...
Kas be Tavęs, kas be Tavęs gyvuoju vandeniu
Mane — kas be Tavęs gi apslakstys?...

Nešius — kaip žaidž. Šiandieną — kaip aguoną
Nešius iše pavasariniam degančią raudoną.
Kad niekas neužsklęstų Saulės kraštan durų!
Te siena debesų juoda sugūra!

...Tu ne peisažas man...
Tik ateini čia pas mane
Rudų laukų beezė platuma,
Sapnuojanti balta vyšnia...

Tik ateini — žara naujuos languos,
Švieselėm traktorių nakties laukuos,
Suspenduliuavusiu žaliai beržynu
Ir Paukščių Tako tolimu žvaigždynu...
Tu ne peisažas man...
Ne.



Ar yra žmonių kalboje žodis meilės. Saldesnis, brangesnis už žodį "motina"? Jame yra sudėta visa ta meilė, kokia tik besutelpa žmoguje, visas tas užmiršimas savęs dėl kitų, koks tik yra žmogaus pakeliamas Marija Pečkauskaitė

Motina į šeimos gyvenimą įnešė šilumą ir giedrą, kuri veikė ne tik mus, vaikus. Nesamoningai jos pasiūgdavau mažas mokyklon išvažiudamas ir vėl ją pajusdavau namo grįžęs.

Prof. St. Kairys

Yra dvi moterų rūšys: tos pro kurias praeiname, ir tos pro kurias negalime praeiti. Surtojus joms būtinai reikia kažką pasakyti, ir mes sakome: "Aš myliu tave..."

Kas aš esu ir kuo galiu tikėtis būti už viską esu dėkingas savo motinai.

Lincolnas

Motina, reikia bučiuoti kiekvieną žemės pėdą, kuria yra palietusi tavo koja.

H. Heine

Teisės patarimai



Advokatė dr. M. Šveikauskienė šūtko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šio adresu:

Dr. M. Šveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Mūsų tėvas mirė, kai mes buvome dar visai jauni vaikai — "teenagers". Jis paliko nemažai turto, nes jo paties tėvas buvo turtingas žmogus ir mirdamas paliko mūsų tėvui keletą namų ir pinigų bei "bonds". Kai mūsų tėvas mirė, visas paliko motinai. Kai mes, vaikai, paaugome, mes pradėjome dirbti, ir motina nieko mums neskaityd už išlaikymą ir net drabužius mums pirkdavo, o mūsų uždarbį liepė dėti bankan. Kai mes, mergaitės, tekėjome už vyrų, turėjome susitauptusios nemažą sumą pinigų.

Mūsų brolis gyveno namie, su motina, kol sulaukė 29 metų amžiaus ir paskui apsigėdė svetimtaute. Motina buvo nepatenkinta, bet su juo nesipyko. Sakė, daryk, ką nori, esi suaugęs ir subrędęs žmogus. Kai brolis susilaukė sūnaus, paskui dukters, motina buvo ypatingai jiems gera: davė dovanų, jiems dėjo pinigų į banką ir panašiai.

Kai motina paseno, ji padarė dvejus namus ir pinigų išdėjo į valdžios "bonds" ir banką. Susirinko nemažai pinigų, nes motina niekuomet procentu iš banko neišimdavo, palikdavo juos banko prie kitų pinigų.

Kai motina paseno ir susirgo, ji vis tebegyveno savo ramuose, o mes, seserys, ją lankydavome ir prižiūrėdavome. Paskutiniiais metais motina nebevalėjo būti namie, o turėjome ją paguldyti į "nursing home", nes ji turėjo reikalingą nuolatines priežiūras. Be to, ir mes jos turime dideles šeimas, kurios yra reikalingos mūsų rūpesčiui.

Motina paguldžius į "nursing home", prasiėdė mūsų vargai. Brolienė, kuri niekuomet ne nesirūpino, pradėjo mūsų broli kiršinti. Brolis mums neduoda ramybės. Sakė, motina prasirgo tikviena centu. Reikia pinigų išimti iš banko ir tada miestą jį turės išlaikyti.

Tiesa, užmiršau Tamstai pasakyti, kad pinigai bankuose yra ir mūsų, vaikų, bendru vardu (joint accounts"). Pav., dvi knygos yra motinos ir mano vardu; dvi — motinos ir mano vardu; dvi — motinos ir mano vardu; dvi — motinos ir mano vardu. Tokiu būdu mes galėtume pinigų išimti. Knygos yra spintoje motinos namuose, o ji turi raktą.

Motina yra 76 metų amžiaus, ir valdžia užmokėjo už gera dalį jos išlaikymo, kai patalpinome į "nursing home"; bet dabar tas laikas pasibaigė, ir mes turime mokėti maždaug po 170 dolerių per savaitę.

Mes, seserys, nenorėtume,

kad motina būtų miesto išlaikoma. Mums yra gėda, nes gyvename nedidename mieste ir visi mus pažįsta. Mes klausime motinos, ką daryti. Ji yra ligonis ir kartais vienaip sakė, kartais kitaip, o tuo tarpu mūsų brolienė neduoda nei broliui, nei mums ramybės.

Zinoma, gaila visus motinos pinigus atiduoti "nursing home", bet ar miestas mokės už ją, kai visi žino, kad ji yra turtinga moteris ir turi namus ir pinigų bankuose?

Mūsų brolienė visuomet klausia, iš kieno knygtės buvo užmokėta už motinos išlaikymą, ar tik ne iš jos knygtės? Visą laiką tarp mūsų ir brolio eina peštynės, gyvenimas mums, sesėms, paridarė nemalonius.

Rašome Tamstai ir prašome mums patarti, ar mums išimti pinigus iš bankų? Ar miestas duos išlaikymą mūsų motinai, jei mes taip padarytume, ir ar, motinai mirus, kai reikės parduoti jos namus, ar miestas nepareikalaus grąžinti už motiną išmokėtus pinigus?

Seserys

Massachusetts.

Atsakymas

Kai kreipiamasi į miestą dėl ligonio išlaikymo, miestas iširia ligonio finansinę būklę. Tamstai atveju, miestas jokių būdu nesutiktų išlaikyti Tamstos motinos, kaip beturtes (indigent). Miesto pareigūnai, kuriems pavaldama reikala iširti, neturėtų jokių sunkumų sužinoti faktišką būklę, būtent, kad vaikai, susitartę išimti motinos pinigus iš banko ir motinos išlaikymo našta "užvertė" miestui. Jei Tamstos motina pinigų nebūtų turėjusi, o tik namus, tada miestas uždėtų areštą, vadinamą "lien" ant jos namų ir, jei mirus, parduotu namus ir atsiimtų savo "paskolintus" pinigus.

Tamsta man parašė ilgą laiška, pateikdama visokių žinių, bet nerandu jame informacijos apie Tamstos motinos nusistatymą šiuo reikalu. Prileidžiu, kad Tamstos motina nesutiktų pasidaryti vadinamuoju "welfare recipient" ir būti našta miestui, turėdama užtenkamai savo lėšų. Be to, galiu Tamstai pasakyti, kad pas mus yra baudžiamasis statutas (criminal statute), kurio pagalba galima priversti dirbanti vaika (sūnų ar dukterį) išlaikyti beturtį tėvą arba beturtę motiną pagal išmokas. Pasakvikiute savo brolienė apie tai. Tegul ji patikrina šią informaciją pas savo pačios advokata. Pasakvikiute jai, kad ji motinos turimu pinigų neuždirdo ir nesutaupė. Tegul jais nesi rūpina, kol motina gyva.

Patarčiau nueiti pas vietinį advokatą ir su juo pasitarti vadinamojo "conservatorship" reikalu. Jis sutvarkys Tamstos reikalus tokiu būdu, kad visas vykty teisimo priežiūroje, ir Tamstos brolienė negalės Tamstoms drumsti ramybės.

ROMANAI

Birutė Pūkelevičiūtė, — RuCSEJO SEŠTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina \$5.00.

Jurgis Gliuda, LIEPSNOS IR APMAUDO AŠOČIAI, premijuotas romanas, 304 psl., kaina \$4.00.

Alė Rūta, VIENIŠI PAŠAULIAI, romanas, 265 psl., kaina \$3.50.

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIZIŲ, romanas, 365 psl., kaina \$5.

Vytautas Volertas, SA-MOKSLAS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.50.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Vincas Ramonas: MIGLOTAS RYTAS, 166 psl., kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Jeronimas Ignatonis, LŪZIAI, 301 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS. II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Salij Salminen, KATRYNA, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją, 291 psl., kaina \$5.00.

Petr. Tarulis, VILNIAUS RŪEAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Jurgis Gliuda, DELFINO ZENKLE, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$2.50.

Albinas Baranuskas, KARKLUPENUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Alėmnas, UPĖ Į RYJUS, UPĖ Į ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS Į KAIRĘ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos ietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, UPE EKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KALVU GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Kazys Placenis, PULKIM ANT KELIŲ... romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, I tomas 200 ps., kaina \$2.00, II tomas 160 ps., kaina \$2.00.

Juozas Krutkauskas, ITI JAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas, LIEPAI IR BEDUGNES, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Juozas Svaistas: 210BRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo. 233 psl., kaina \$2.50.

Vietinės žinios

Paskutinis LB Kultūros klubo susirinkimas

Praeitą šeštadienį įvyko jau paskutinis šį sezoną LB Kultūros klubo susirinkimas, kuriame paskaitą apie 1720-1770 metų Lietuvos-Lenkijos valstybės istorinius įvykius ir juose dalyvavusių žymiųjų asmenis skaitė rašytojas dr. Kazys Almenas.

Prelegentas yra ne tikta jaunosios kartos rašytojas, bet ir žymus atominės fizikos ir fizikos mokslininkas, dabar besidarbuojantis Marylando universitete. Be to, jis yra, kaip pats sakosi, istorijos mokslo mėgėjas ir iš mirėto laikotarpio rašo romaną. Šia proga jis klausytojus supažindino su jo išstudijuota kitiems mažiau žinoma istorine medžiaga, davė spalvingą paskutinių Lietuvos-Lenkijos valstybės gyvavimo dešimtmečių vaizdą ir tuos įvykius kūrusių karalių charakteristikas. Anot paskaitininko, tai nebuvo mūsų istorijos laikotarpis, iš kurio galėtume semtis stiprybės, bet vis dėlto labai įdomus, patraukias rašytojo dėmesį.

Jaunas gabus rašytojas buvo klubo lankytojų labai nuosirdžiai sutiktas.

Po programos atsisveikinimo žodį tarė klubo pirmininkas inž. Č. Mickūnas ir pristatė kito sezono pirmininką — inž. Viktorą Kubilių, kuris turės pasirinkti kitus valdybos narius.

Baigdama savo kadenciją, klubo valdyba paskirstė ir likusius kasoje pinigus: 40 dol. davė Bostono lituanistinės mokyklos abiturientams dovanoms nupirkti ir po 10 dol. klubo veiklą reklamavusiai spaudai — Keleivui, Darbininkui, Draugui ir Dirvai.

Reikia pažymėti, kad klubo vado, ybė savo uždavinį atliko labai sėkmingai, išvengė betkokių krastutinių ir sugebėjo kluban patraukti nemaža ir jaunosios kartos lankytojų intelektualų.

Linkėdami geros sėkmės ateičiai, kartu nuosirdžiai dėkojame ir už paramą mūsų laikraščiu.

Kamerinės muzikos koncertas

Jis buvo gegužės 25 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr.-jos salėje. Programoj buvo Corellio ir J. Gaidelio sonatos ir Sindingo serenada. Jas atliko smuikininkai Izidorius Vasyliūnas ir kun. Vincas Valkavičius ir pianistas Vytenis M. Vasyliūnas.

J. Gaidelio sonata tik šiais metais sukurta. Pirmą kartą šio koncerto atlikėjai ją sugrojo Hudsono balandžio 19 dieną.

Publikos atsilankė ne daug. Gal tai dėl nepatogios dienos — Bostone tą dieną buvo mirusiųjų prisiminimo šventė, o be to, per ilgą savaitę daug žmonių buvo išvažinėję iš miesto.

Petrui Navazelskiui 50 metų
Judrus mūsų kolonijos narys Petras Navazelskis gegužės 23 d. artimųjų bičiulių tarpe paminėjo savo amžiaus 50 metų sukaktį. Visų vardu jam linkėjimus pareiškė L. Izbičkas ir inž. E. Manomaitis. Mielos šeimininkės Irenos vaišinami, svečiai nesiskubino skirstytis.

Sukaktuvininkas yra ne tik įvairių mūsų kultūrinių ir visuomeninių pareiginių dalyvis, bet taip pat ir nuosirdus jų rėmėjas.

Ekskursijos į Lietuvą

vyksta

liepos 20 d., rugpjūčio 24 d., spalio 7 d.

Kaina \$691.00

Vietų skaičius ribotas — Nesivėluokite!

Ekskursijų reikalų kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

390 West Broadway,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Mūsų talkininkai

Algis ir Irena Zemačiai
iš Toronto užsako Keleivį Juozui Austrui, gyv. Wil-
lingtone, Mass. Dėkojame
Zemačiams už talką.

Šoks Brighton klubo pokylis

Birželio 6 d. Brighton Lietuvių Piliečių klubas mi-
ni savo veiklos 50 metų su-
kaktį. Ta proga ruošiamo
pokylio meninę programą
atliks Onos Ivaskienės vado-
vaujamas lietuvių tautinių
šokių sambūris.

(Atkelta iš 3-čio puslapio)

Ir suėjo suvažiuavo...

sigailis, jo gyvenimo tikslas
buvęs ir esąs kiek galima
daugiau kitiems padėti. Jis
noris, kad ir jo vaikai taip
darytų.
Žinoma, sukaktuvininkas,
be linkėjimų, gavo ir dova-
nų.
Sutemus dauguma svečių
išsivažinėjo į savo namus,
o iš toliau atvykusieji pasi-
liko nakvoti.

Bostono PARENGIMŲ KALENDORIUS

Rugpjūčio 9 d. Romuvos
parke Brocktone, Montelloj,
Minkų radijo gegužinė.

Spalio 11 d. So. Bostono
Lietuvių Piliečių dr.-jos 70
metų sukakties ir senų narių
pagerbimo banketas.

Spalio 17 d. Bostono inžinierių balius Sheraton Mo-
tor Inn., Quincy, patalpose.

Spalio 31 d. ir lapkričio 1
d. Lietuvių Tautinės Sąjun-
gos namuose rengiama A.
Galdiko kūrinių paroda.

Lapkričio 15 d. So. Bostono
Lietuvių Piliečių dr.-jos
Šurum burun.

Lapkričio 22 d. So. Bostono
Lietuvių Piliečių dr.-jos
salėje ramovėnų rengiama
Lietuvos kariuomenės atkū-
rimo sukakties minėjimas.

NAMŲ SAVININKAI, DEMESIO!

Jei išnuomodami butą nežino-
te, ar būsimasis nuomininkas
yra pajėgus mokėti nuomą, tai
kreipkitės informacijų į mus te-
lefonu 268-0528, Alma Realty.
(23)

Ieško

Paieškomas kunigas Kazimie-
ras Rūbys. Jis pats arba kas a-
pie jį ka žinotų malonėkite pra-
nešti šiuo adresu:

Lietuva — Lithuania
Plungės rajonas, Juodeikių km.
Vieštojų paštas
Rūbys Pranas, Prano

Norisusipažinti

Per neapdairumą palikau sen-
bernis. Dabar pajutau, kad vie-
nam nuobodu gyventi, todėl bū-
ty malonu, jeigu atsilieptų taip
pat nuobodžiaujanti pensininkė.

J.S.J. 300 Gregory Street,
Bridgeport, Conn. 06604.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo
Programa Naujojo Anglijo
šios stoties WLYN, 1260 ki-
locikly ir iš stoties FM
101.7 mc. veikia sekmadi-
niais nuo 1 iki 1:30 val. die-
nų. Perduodama: Vėliausia
pasaulinių žinių santrauka
ir komentarai, muzika, dainos
ir Magdulos pasaka.

Biznio reikalais kreipkitės
Baltic Florists gėlių ir dova-
nų krautuve, 502 E. Broad-
way, So. Bostone. Telefo-
nas AN 8-0489. Ten gauna-
mas ir Keleivis.

LABAI ĮDOMUS ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet į-
domu skaityti, todėl siūlome
įsigyti šias mūsų žinomų
žmonių gyvai parašytas at-
siminimų knygas:

**LIETUVOS VYČIO PĖ-
SAKAIŠ.** Juozo Strolis įdo-
mūs 1940-1945 m. atsimini-
mai, 176 psl. kaina \$2.00.

**VERGIJOS KRYŽKE-
LIUOSE,** Sibiro kankinės
Stefanijos Rūkienės tremties
atsiminių atsiminimų I to-
mas, 443 psl., kaina minkš-
tais viršeliais \$5, kietais \$6

Viktoras Biržiška, DĖL
MŪSŲ SOSTINES, atsimi-
nimai (1920-1922 m.), 312
psl., kaina minkštais virše-
liais \$2.50, kietais — \$3.75.

**KONTRŽVALGYBA LIE-
TUVOJE,** Jono Budrio at-
siminimai, 224 psl., kaina
\$2.50.

PASKUTINIS POSĖDIS
Juozo Audėno atsiminimai
227 psl., kaina \$4.00

**PER GIEDRĄ IR AUD-
RĄ,** Mykolo Vaitkaus atsi-
minimų (1909-1918) IV to-
mas, 272 psl., kaina kietai-
viršeliais \$3.75

**NEPRIKLAUSOMYBĖS
SAULĖJ,** Mykolo Vaitkaus
atsiminių (1918-1940) V to-
mas, 295 psl., kietais vir-
šeliais kaina \$3.75.

To paties autoriaus tomas
VI kietais viršeliais \$3.75,
minkštais \$2.50.

LIETUVA BUDO, Stepo-
no Kairio atsiminimai, 416
psl., kaina \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepo-
no Kairio, 480 psl., kai-
na \$2.00

DIENOJANT, Kipro Bi-
onio, 464 psl., kaina \$2.00

PENKTIEJI METAI, Kip-
ro Bielinio, 592 puslapiai,
kaina \$2.00

**ATSIMINIMAI IR MIN-
TYS,** Kazio Griniaus, I to-
mas, 300 psl., kaina \$2

**ATSIMINIMAI IR MIN-
TYS,** dr. Kazio Griniaus,
II tomas, 336 psl. kaina \$5
**VYSKUPŲ P. BŪCIO
ATSIMINIMAI,** I tomas
320 psl., kaina \$3.50, II to-
mas 282 psl., kaina \$3.50.

SIAUBINGOS DIENOS
1944-1950 metų atsimini-
mai, parašė Juozas Kapa-
činskas, 273 psl. kaina \$3
GYVENIMO VINGIAIS
dr. P. Kalvaitės-Karvelie-
nės, 360 psl., kaina \$3.50
KĄ LAUMES LĖMĖ
(apie Salomėją Nerį), Pet-
ronėlės Orintaitės, 234 psl.
kaina \$3

SIAURUOJU TAKELIU
K. B. Kriaučiūno, 178 psl.
kaina \$2

**ATSIMINIMAI APIE
JUOŽĄ LIUDŽIŲ,** Petronė-
lės Liudžiuvienės, 88 psl.
kaina \$1

**NEPRIKLAUSOMĄ LIE-
TUVA ATSTATANT,** Ra-
polo Skipičio, 440 puslapų
kaina \$5

**NEPRIKLAUSOMA LIE-
TUVA,** R. Skipičio atsimi-
nimu II tomas, 476 psl., kai-
na \$7.00.

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems
reumatu, rankų ar kojų skaus-
mais, nutirpimu, jautiant nuo-
vargį.
REE-LEEF RUB mostis dau-
gumai pagelbsti. Užtikrinam pa-
sėkmes, arba grąžiname pinigus.
Siųskite \$5, gausite vaistus
su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105



Laisvės Varpas Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.
AM 1,430 KC ir FM 107 MC
Vedėjas PETRAS VIŠČINIS
173 Arthur Ave., Brockton, Mass. 02402. Tel 586-7209

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius
vykius, uoda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako
apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus.
Jame rasite įdomių skaitytojų laiško skyrių, kuriame lūkiame
abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems
svarbia problema.
"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų iš-
eivijos laikraštis, iešką naujų bendradarbių bei idėjų, vi-
suomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už
nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmok-
jo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių
nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija —
duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra
pigri, nes, SUSIVIENIJIMAS uieško pelno, o teiktas
patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono dolerių
kapitalą, tad jo apdraudė tikrai ir saugi. Kiekvienas
lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingas
apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — En-
dowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigus
aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM
apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokes-
čio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokie
amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuvių
klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akciden-
talės apdraudės mokesčio \$2.00 j metus

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės
kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie
Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu

parašysite:
Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis!

BUVO \$4, DABAR TIK \$2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šią 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar
galite gauti už \$2, iki šiol ji kainavo \$4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV,
Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje
rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos
organizacijas, jos spaudą, jos veikėjus, jos santykius su
Lietuva ir kt.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai
skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Kitos tokios knygos neturime.

Bostono Apygardos kandidatai į JAV LB VI-ją tarybą

1. UTENIS, BRONIS, 63 m., verslininkas, visuomenininkas, Bostone.
2. IVASKIENE, ONA, 60 m., visuomenininkė, tautinių šokių sambūrio vedėja Bostone.
3. SUZIEDELIS, ELIGIJUS, 31 m., mokytojas, Brocktone.

Balsuoti galima ne daugiau kaip už du asmenis.

Rinkimai vyks 1970 m. birželio mėn. 6-7 dienomis, ir iš viso bus ren-
kami 37 Tarybos nariai 3-jų metų terminui. Tai yra lyg savotiškas mūsų
lietuviškumo egzaminas, todėl visi yra nuosirdžiai kviečiami dalyvauti
rinkimuose ir atlikti šią svarbią lietuvių pareigą.

LB Bostono Apygardai priklauso šios valstijos: Massachusetts, Maine,
New Hampshire, Rhode Island ir Vermont. Bostono Apygardoje veikia
šios LB Apylinkės: Bostono, Brocktono, Providence ir Worcesterio.

Bostono Apylinkėje Tarybos rinkimai vyks ALT S-gos namuose, 481
East Fourth St., So. Boston, Mass. 02127. Balsavimo laikas — birželio 6 d.
nuo 2 iki 7 val. vakaro ir birželio 7 d. nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro.

Kitos informacijos

1. Balsuoti gali kiekvienas lietuvis, sukakęs 18-ą metų.
2. Kiekvienas balsuoja savo Apylinkės Rinkimų Komisijos nurodytoje rin-
kimų būstinėje nustatytu laiku.
3. Kiekvienas balsuoja asmeniškai, kito įgaliojoti negali.
4. Balsuotojas ten, kur nėra Lietuvių Bendruomenės apylinkių, balsuoja
artimiausioje Apylinkės Rinkimų būstinėje.
5. Tie, kurie negali asmeniškai dalyvauti rinkimuose, gali balsuoti laišku:
balsuotojas, balsavimo lapą atžymėjęs (kryželiu) ne daugiau, kaip du
kandidatus, balsavimo lapą įdeda į mažesnę voką ir jį užlipdęs deda į
didesnį voką. Ant didesnio voko privalo būti užrašytas balsuotojo var-
das, pavardė ir adresas. Šį voką adresuojama artimiausiai Apylinkės
Rinkimų Komisijai arba Apygardos Rinkimų Komisijai, kurios adresas
yra toks: Juozas Stašaitis, 55 Welles Ave., Dorchester, Mass. 02124,
pažymint, kad tai balsavimo vokas.
6. Balsavimo laiškas Apylinkės arba Apygardos Rinkimų Komisijai išsiun-
čiamas ne vėliau, kaip 1970 m. gegužės mėn. 31 d.
7. Balsuotojas balsavimo laišką gali įteikti ir asmeniškai Rinkimų Komis-
ijos nariui rinkimų dieną ar ankčiau.

J.A.V. VI-sios Tarybos Lietuvių B-nės
Bostono Apygardos Rinkimų Komisija

Vietinės žinios

Ramovėnai kviečia

Birželio 7 d., sekmadienį, kviečiame į tradicinį Joninių išvažiavimą Maironio Parke prie Worcesterio — Shrewsbury. Taip pat yra pakviesti Hartfordo, Waterburio ramovėnai su pažįstamais ir Bostono šauliai.

Bendri pietūs 2 val. po pietų iš keleto patiekalų. Pokavutės — meninė dalis ir orkestrui grojant šokiai. Veiks baras. Įėjimas asme-

niui 4 dol.

Būtinai registruokitės iki birželio 3 d. pas A. Vilėniskį — tel. 282-4093, — nes šeiminkės turi iš anksto žinoti valgytojų skaičių.

Valdyba

Dorchesterio klubo susirinkimas

Dorchesterio Lietuvių Piliečių klubo susirinkimas bus penktadienį, gegužės 29 d. 7:30 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr. jos patalpose. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Valdyba

Pelningas mėnuo

Gegužės 21 d. buvo eilinis So. Bostono Lietuvių Piliečių dr. jos susirinkimas, kuriame pagerbti du mirę nariai ir priimti 4 nauji. Balandžio mėnesio apyskaita rodo, kad pajamų turėta \$15,459 ir kad pelno liko \$2,971.

Susirinkimas būtų labai greitai pasibaigęs, jei vienas narys nebūtų pasiūlęs rašyti miesto majorui raštą ir jame pasisakyti prieš keliamą sumanymą L. gatvės mokyklai. Reikalas, rodos, paprastas ir greitai išsprendžiamas, bet pirmininkui nevyksta susirinkimui vadovauti, todėl dėl to karštesni nariai vos nesusiėmė. Pagaliau pavesė valdybai tokį raštą parašyti, jei bus patirta, kad iš tikrųjų minėtas sumanymas yra rimtai svarstomas.

P. Ketvirtis siūnia linkėjimų

Plačiai Bostone žinomas Petras Ketvirtis jau 15 metų, kai gyvena Floridoje, bet jis Bostono lietuvių negali pamiršti. Balandžio 12 d. jis baigė 84 m. amžiaus. Ta proga jį aplankė sūnus Edmundas Ketvirtis su savo sūnumi Lary. Petras Ketvirtis per juos siūnia savo bostoniškams draugams ir pažįstamiems nuosirdžius linkėjimus.

K. Namaksienė moterų klubų konvencijoje

Amerikos Moterų Klubų Federacijos konvencija bus birželio 7-12 dienomis San Antonio mieste, Tex. Jame W. Roxbury moterų klubui atstovaus Kotryna Namaksienė.

LB Bostono rinkimų komisija

Bostono Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimų komisiją sudaro: pirm. A. Andriulionis, sekr. G. Mickevičienė, nariai J. Valiukonis, S. Rackevičius, A. Lileikis ir S. Augonis.

Bostono apygardos komisija yra šios sudėtis: pirm. J. Stašaitis, S. Griežė-Jurgeličius ir A. Keturakis.

Atomų laboratorijoje

ALIAS Bostono inžinieriai savo susirinkimą š. m. gegužės 15 d. turėjo MIT ir Harvardo u-tu atominėje laboratorijoje, Cambridge, Mass.

Dr. R. J. Kriščiokaitis, Elektronų poliarizacijos tyrimų vedėjas, supažindino su-

sirinkusius su aukštosios atominės energijos struktūra ir atominų dalelių — elektronų, protonų ir kitų tarpusavio veiksniais.

Gale įdomios paskaitos, užtrukusios valandą laiko, dr. R. J. Kriščiokaitis pareiškė, kad atominės aukštos energijos fizikai atskleidė tik dalį sub-branduolinių paslapčių. Elektronų spindulių kinematinis veiksnys, kryptį ir jų koncentraciją kontroliuodami elektrinių magnetų laukais, jaunieji mokslininkai tyrinėja ir stengiasi surasti, kas gi už tos nežinomybės ribos? Tiesiogiai atliekami laboratorijoje, kurios yra išdėstytos Elektronų akceleratoriaus kaimynystėje.

Pats Elektronų akceleratorius yra požemyje įrengtas tunelis 240 pėdų diametro su 48 milžiniškais elektromagnetais. Visa tai inžinieriai turėjo progos apžiūrėti mažomis po 10 žmonių grupėmis, kurias vedžiojo ir paaiškinimus davė pats dr. R. J. Kriščiokaitis ir jo asistentas.

Malonu buvo konstatuoti, kad akceleratoriaus projektavimo ir statybos metu dalyvavo skyriaus nariai inž. V. Izbičkas ir inž. B. Galinis, o dabar skyriaus narys jaunas lietuvis mokslininkas dr. R. J. Kriščiokaitis vadovauja mokslinių tyrimų darbams ir jo laboratorijos du-ris puošia neįskaityta lietuviška pavardė su š. Pirmą kartą MIT ir Harvardo laboratorijų istorijoje susirinkusiems prelegentams aiškino mokslines tiesas švaria aukštaitiška tarme.

Džiaugiamės turėdami šį mokslininką ALIAS narių tarpe ir linkime jam sėkmės jo tyrimuose.

Skirius valdyba

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienuolė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia susintinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai kelia greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje. labai žemomis kainomis. Vedėja B. Sviklienė

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.
Atlieku visus patalymų, remontą ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biuro pastatų, pagal Jūsų reikalavimus. Šaukite visados iki 9 val. vakaro.
Telefonas: 698-8675

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Triedadieniais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Triedadieniais — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius

tiesius papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

dabar už visus indelius moka **5 1/2 %**

Nuo įdėjimo dienos — Be įspėjimo iš anksto — Kas mėnuo yra priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas

Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šallina ir adv. J. Grigalius. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš \$173,000,000

Dabar išsinuomokite

naują, saugų, švarų, modernišką ir geriausią TEXACO alyvos

kaitintuvą

Texaco sprausminės liepsnos sustiprintoją

Nuoma tik **\$2.00** per mėnesį

SUTAUPYSITE

IKI 42 %

KURO



FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street

Dorchester, Mass. 02124

24 valandų patarnavimas

GE 6 1204

Naudingiausia skelbtis Keleivyje!

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lapidau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Nauduju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Servisinės N. J. ALEKNA
636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4168
Benjamin Moore Dažai
Popieriaus Siuvenai
Stiklinės Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visokie geležies daiktai

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreipkitės adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

Paragink savo pažįstamus

išsiraityti Keleivį. Jo kaina

metams \$6.00.

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas smuliose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikviesiti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skrydus, lietaukus, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminiams tik per

Podarogits Inc. skyriu Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9-5
Šeštadieniais 8-12

390 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-5764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomoni

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v. išskyrus šventadienius ir sek.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662